

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.

Adresa telefonică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Armata română

a cuprins întreg ținutul Dunării din Bulgaria cu orașele Vidinul, Lompalanca, Rahova, Nicopole, Șistov, Rusciuc, Turtucaia și Silistra și înaintează înspre lăuntrul Bulgariei. — Țarmul Mării-Negre până la portul Varna e întreg în mâinile Românilor.

In numărul trecut al „Foi Poporului” am publicat cinci scrisori, primite dela corespondentul nostru din București. In acest număr continuăm cu scrisorile trimise. Observăm totodată, că cele scrise se bazează pe stările adevărate din România. Sunt rapoarte făcute anume pentru foaia noastră, iar nu știri sosite peste Budapesta sau Viena, cum publică o seamă de foi.

Cât despre aceea, că cele mai multe foi străine din Viena și Budapesta nu prezintă lucrurile din România și din Balcani în adevărata lor lumină, ci luând tare mult parte Bulgarilor, — cred că nu mai trebuie repetat mereu. Cine a auzit sau cetit foi străine, iar acum va ceti aceste scrisori din foaia noastră, o să se convingă și mai bine despre aceasta.

Unele foi au vestit în lumea mare, că și-au trimis corespondent special pe câmpul de războiu. Noi avem informații sigure, că până în zilele acestea, în jurul armatei române n'a fost lăsat nici un corespondent, fie din România sau din străinătate, ci toți sunt în București. Asta pentru a încunjuia cu orice preț tăcerea de știri încă secrete sau neplăcute Românilor. Pe de altă parte unui corespondent pe câmpul de războiu îi trebuie mii de lei pe săptămână și lună, apoi automobil sau cal propriu, servitor etc. etc. Unii oameni de-ai noștri își închipuiesc lucrul cu mult mai ușor decât cum sunt!

„Foaia Poporului” însă — în urma unor legături favorabile, ce le are la București — se află în poziție a aduce cele mai sigure și mai interesante știri și rapoarte. Asta în urma legăturilor, ce le are valorosul nostru corespondent din București cu diferite persoane și cercuri datorate de ton în București.

In urma acestor împrejurări, din scrisorile publicate în „Foaia Poporului”, se poate afla adevărata stare a lucrurilor, cari călăuzesc azi mersul Țării Românești. Bine înțeles, că sunt și lucruri de-ale armatei, asupra cărora din anumite motive, nu se poate scrie multe. De aceea, cetitorul va trebui ca însuși să mai cugete. In cele următoare lăsam acum să urmeze rapoartele corespondentului nostru din București.

Scrisoarea a 6-a.

Precum s'a mirat toată lumea militară din cele mai mari state europene de graba, cu care s'a făcut mobilizarea — în 7 zile armata română eră la Dunăre, cu toate că generalii din Viena ziceau, că-i trebuie 15 zile! — tot așa s'au mirat cei pricepuți de graba, cu care au făcut pionierii români podurile peste Dunărea cea lată cu mlăștini cât hotarele câtorva sate. In șapte ciasuri podurile au fost gata, și încă poduri, peste cari au trecut tunurile cele mai grele!

Bulgarii, buimăciți, cred, că România are însărcinare dela Puterile-Mari, ca să facă rândueală în Peninzula-Balcanică, unde popoară, cari pleaseră aliate la războiu pentru liberarea creștinilor, se sfârtică acum ca fărâșele între ele săvârșind cruzimi, de cari nu făceau nici Turcii, nici Tătarii în vremurile mai vechi.

Dar nu e vorba de însărcinare din partea Marilor-Puteri, căci guvernul român a declarat săptămâna trecută de nou, că **România vrea:**

1. O graniță sigură în Dobrogea, pentru care îi trebuie ținutul Turtucaia, Silistra, Dobrici, Balci.

2. Ca Macedonia să fie împărțită în mod potrivit între foștii aliați, iar la statuirea granițelor cuvântul României încă să fie ascultat.

Că Bulgarii mai vorbesc și acum de tractatul (contractul) de alianță și de protocolul dela Petersburg (privitor la Silistra) dovedește, că ei nici acum nu se pot desbără de suciturile lor advocătești. **Glasul tunului și trosnetul puștilor au făcut zdrențe și din tractat și din protocolul dela Petersburg.** Și e de mirare, cum chiar și față de destrăbălarea, care a cuprins armata lor, nu înțeleg, că numai supunerea lor necondiționată îi poate scăpa.

La **Turtucaia** de pildă s'au predat comandantului român câteva sute de soldați bulgari, cari dezertaseră de pe câmpul de luptă, după ce și-au omorât pe proprii lor ofițeri! — Bulgarii au ajuns să înroleze chiar și pe **prizonierii turci** în armata lor.

Dacă nu înțelege guvernul bulgar primejdia, o înțelege **regele Bulgariei** Acesta a telegrafiat Regelui Carol rugămintea să înceteze cu dujmăniile și să-i spună cererile României.

Regele Carol i-a răspuns, că cererile sunt cele cunoscute de Europa întreagă.

Regina Eleonora a Bulgariei (o rudenie a Împăratului nostru) încă a telegrafiat Reginei Elisabeta a României rugarea, să nu lase ca Bulgarii să fie prăpădiți.

Regina României i-a răspuns, că soldații români știu să-și facă datoria față de dușmanul înarmat, dar nu se vor atinge de femei, copii, bătrâni și de bărbații neînarmați.

Fostul **ministru bulgar Gheșoff** a sosit la 4 Iulie v. în București, trimis de regele Bulgariei pentru a încerca o împăcare cât mai grabnică. Regele Bulgariei a rugat și pe guvernul rusesc să mijlocească pacea.

Inainte de-a trece armata română Dunărea, **Bulgarii au scufundat la Rusciuc trei corăbii de războiu** de-ale lor, ca să nu cadă în mâinile Românilor. Se n'înțelege, că cei dela marina română le vor scoate și după ce le vor curăți, vor înmulți flota română de războiu.

Cu toată bătrânețea, căci a împlinit 74 de ani, **Regele Carol al Românilor a plecat la armata dela Dunăre**, ca să o inspecteze. (Vezi chipul din foaia trecută. *Red.*) Pe drum încă, întâlnind trenuri militare, a fost salutat cu un entuziasm (înflăcărare) de nedescris. Miercuri, la 3 Iulie v., a sosit la Corabia, port pe malul Dunării în județul Romanați. De aici a inspectat întreaga armată. Valea Dunării răsună pe zeci de kilometri de uralele soldaților români.

Despre **primirea armatei române în Silistra** mai aflăm următoarele: In catedrala Sfântului Nicolae din Silistra s'a făcut sfânta slujbă de părintele Bădașcă din Ostrov (Dobrogea) în prezența unei mulțimi uriașe de ofițeri, soldați și orașeni din Silistra. Preotul bulgar, parohul catedralei, încă a înălțat rugi pentru familia regală și armata română. — Eșind din biserică, Români au încins o horă mare românească.

Mohamedanii (Turcii) din Silistra de asemenea au dat dovezi de adâncă recunoștință României. Advocatul Hussein Efendi a ținut o caldă cuvântare Turcilor, iar hogii (preoții turcești) au făcut și ei slujbe religioase.

In oraș domnește cea mai mare liniște. Toate prăvăliile și birturile sunt deschise. Negustorii și meseriașii bulgari au declarat, că ei nu au de gând să părăsească Silistra românească, căci sunt siguri, că sub buna rândueală românească le va merge mai bine.

Maria, Principesa de coroană a României, încă a plecat pe câmpul de luptă.

Camerele române au ținut ședințe (3 Iulie v.), votându-se o lege despre ajutarea familiilor de rezerviști mobilizați și alte legi pentru oprirea oricăror procese pentru datorii împotriva celor mobilizați.

Intr'aceea mereu se revarsă **ajutoarele pentru familiile celor mobilizați**. In București s'au împărțit în două zile ajutoare în bani de o sută de mii de lei la aproape șase mii de astfel de familii. Comercianții și industriașii mari din capitală plătesc soțiilor celorlalte lucrău la ei, dar au plecat la războiu, leafă de ajutorare. In asilul de lângă ministerul de industrie au fost primiți până acum 60 de copii de rezerviști. In București s'au deschis birouri, unde de dimineața până seara membri familiilor celor mobilizați găsesc sfaturi medicale și leacuri fără plată.

Entuziasmul pentru războiu crește mereu. Bătrânul Ioan Hâncu, care a făcut războiul din anii 1877/78, cu toate că are patru feciori mobilizați, a cerut să fie și el primit de nou în armată. Fiindcă nu voia odată cu capul să rămână în satul lui Havârna din nordul Moldovei, cererea i-a fost împlinită. Eră o priveliște înălțătoare să vezi pe acest bătrân cu părul cărunt și cu pieptul plin de decorații, în marș cu întreaga trupă spre gară, alături de cei patru fii ai săi, plecând toți să cucerească mărirea țării lor pe câmpul de cinstă!

Ceice plecau pe câmpul de luptă se țineau numai de glume. Câțiva Olteni s'au jurat să nu-și mai sărute nevestele, de nu vor aduce fiecare cel puțin câte trei capete de Bulgari. Trenul, în care a plecat regimentul din Vaslui (Moldova), avea scris pe vagoanele ofițerilor: *Tren fulger Vaslui—Sofia*. Pe alte vagoane eră scris: *Urmașii lui Peneș Curcanul*. Pe un vagon cu subofițeri eră scris: *Compania a 8-a de smei împreună cu șefii săi*. — Românii sunt într'adevăr pui de smei.

Declararea războiului.

Scrisoarea a 7-a.

Inainte de a trece în Bulgaria, România a făcut **declarație de războiu către Bulgaria**. Declarația a fost trimisă ministrului României la Sofia, ca să o prezinte guvernului bulgar:

„Legatiunea română din Sofia este invitată de guvernul ei să comunice (aducă la cunoștința) guvernului bulgar nota următoare:

„Guvernul român a atras la timp atențiunea guvernului bulgar, că în cazul dacă aliații balcanici se vor găsi în stare de războiu, România nu va mai putea rămâne în rezerva (hotărîrea, de-a nu se amesteca), de care s'a ținut până acum în interesul păcii, și se va vedea silită să între în acțiune (mișcare).

„Guvernul bulgar n'a crezut de trebuință să dea vr'un răspuns la aceasta comunicare (înștiințare). Din nefericire însă războiul a izbucnit în urma atacurilor neașteptate ale Bulgarilor contra trupelor sârbești, fără să se fi observat cele mai simple reguli și fără să se fi respectat învoeliile și dreptul internațional.

„In urma acestei stări, guvernul român a dat ordin armatei sale să pătrundă în Bulgaria.“

Câteva date statistice despre orașele ocupate de Români în cadrilater.

Cadrilater se numește partea Bulgariei cuprinsă între cetățile bine întărite mai ales pe vremea Turcilor: *Rusciuc, Silistra, Șumla și Varna* la Marea-Neagră. Cadrila-

rul se află dela Dobrogea românească spre meazăzi. Impreunând cele patru orașe prin linii trase dela Silistra la Varna și Rusciuc, dela Varna la Șumla și dela Șumla la Rusciuc, căpătăm o figură cu patru laturi, de aceea îi zice ținutului acesta *cadrilater*.

Afară de orașele amintite, mai sunt în cadrilater orașele *Turtucaia, Bazargic* numit de Bulgari *Dobrici*, și *Balcic*, port la Marea-Neagră.

Turtucaia e port pe Dunăre în fața portului românesc *Oltenița*. Turtucaia are 11 mii 250 locuitori, cei mai mulți Români, apoi Turci, Greci, Armeni și Bulgari. Impăratul Constantin-cel-Mare (cel sfânt, care a trăit cu treisute de ani după nașterea lui Christos) a zidit aici o cetate, pe care a numit-o *Transmariscus*. Mai târziu Turtucaia a ajuns în stăpânirea Turcilor, dela cari a rămas în anul 1878 Bulgariei. In 1594 Mihail Viteazul a cuprins cetatea.

Silistra, port pe Dunăre, în fața orașului Călărași, are 13 mii 446 locuitori, jumătate Turci, un sfert Români și ceilalți Bulgari, Greci și Armeni.

Dobrici sau *Bazargic* are 24 mii de locuitori, majoritatea Turci. E un oraș comercial, legat prin cale ferată cu Varna și Rusciucul. Dobrici are întărituri puternice.

Balcic e port lângă Marea-Neagră, cu 7150 locuitori, Greci, Turci, Bulgari, Români și Armeni.

După știri sosite din partea neocupată de Români a cadrilaterului, **Turcii se pregătesc de răscoală** contra Bulgarilor, dacă nu vor fi dați și ei României.

Telegrama studenților sârbi către cei români.

Societatea „Pobratinstvo“ (Infrățirea) a studenților universitari din Belgrad a trimis studenților universitari din România următoarea telegramă:

„Societatea „Pobratinstvo“ a studenților universitari sârbi, înțelegând pe deplin însemnătatea apropierei celor două popoare, strânge cu dragoste mâna întinsă a colegilor români și salutându-i ca pe niște vecini, față de cari totdeauna am nutrit cea mai caldă dragoste, îi rugăm să rămână convinși, că învingătorii dela Cosovo*) știu să arete cât valorează și ca prietini și ca aliați. Pe aceeaș cale vom ajunge și la idealul nostru și la al vostru. Inainte colegi! Să falfăie cât de curând steagul vostru printre steagurile Uniunii Balcanice!“

Vapoarele românești „Impăratul Traian“, „România“ și „Ștefan-cel-Mare“, au fost **prefăcute în spitale**, unde să poată fi așezați răniții din războiu, de va fi trebuință.

Cum povestește un martor ocular ocuparea cadrilaterului.

O persoană, care a luat parte la pătrunderea trupelor române în cadrilater, scrie într'o gazetă din București următoarele:

In momentul, când treceam granița bulgară, 185 dezertori din armata bulgară se prezentară autorităților românești cerând să fie făcuți prizonieri. Mai toți erau Turci, rezerviști bătrâni chemați sub drapel, căci toate celelalte trupe bulgărești plecaseră în războiu contra Sârbilor. Ei spuneau comandantului român:

— Am așteptat pe Români pe teritoriul bulgar ca și cum am fi așteptat pe Allah

*) Unde au bătut Sârbii pe Turci.

(Dumnezeu). D-voastră sunteți singura noastră scăpare! Allah să vă binecuvinteze. Stăpânirea bulgară devenise pentru noi de nesuferit. Și de mult încă am așteptat scăparea noastră dela aceia, cu care Turcii din Europa trăesc ca niște adevărați frați.

Toți acești dezertori erau cu lacrimi în ochi și cuvintele lor mergeau drept la inimă.

Granița bulgară a fost trecută la 28 Iunie v., la orele 3¹/₂ dimineața.

Pichetele bulgare, niște bordeie ticăloase cu foarte puțini soldați de pază, se predau la apropierea trupelor române. Zărind armata română, păzitorii bulgari la o distanță de 50 metri aruncau armele, se culcau la pământ și strigau: ertare!

Intre pichetele 37 și 41, pe unde s'a făcut trecerea trupelor, comandantul aduse la cunoștința armatei, că se află pe teritoriul bulgar. Aceste cuvinte fură primite cu un entuziasm de nedescris și strigătele de hura ale soldaților nostri (români) umpleau văzduhul.

Trupa se opri. Un soldat, bun cântăreț din cimpoi, eși din rânduri și ceru voie să cante din cimpoi. Cele dintâi sunete ale cântecului românesc răsunară pe teritoriul bulgar (acum românesc!) la 5 ore dimineața și în răcoreala dimineții o mare horă se întinse pe pământul, pe care armatele lui Mircea trecuseră acum cinci sute și mai bine de ani.

Eră întâiul popaz, spre a da puțină odihnă trupelor. In loc de-a se odihni, soldații români jucară hora cu putere și curând porniră iară la marș.

Trecerea trupelor române prin sate a produs o mare mulțumire printre locuitori, cari sunt mai toți mohamedani. Primirea, ce au făcut-o armatei române, eră mișcătoare. Femeile ziceau rugăciuni de mulțumită către Dumnezeu, bărbații aduceau soldaților nostri cafea, dulceturi și-i îmbiau cu ploști pline cu apă rece.

Iar când plecau dintr'un sat, Turcii rugau pe comandantii români să le spună înc'odată, dacă într'adevăr au scăpat de stăpânirea bulgară. Dupăce Românii le-au spus, că au scăpat pentru totdeauna de Bulgari, Turcii s'au grăbit să le spună Bulgarilor de printre ei, că acum sunt liberi, căci sunt ocupați de Români.

Aceleași scene s'au repetat în toate satele, prin cari au trecut Românii.

Ceva dela Maghiarii din România.

In București apare, de două ori pe săptămână, o gazetă ungurească pentru Maghiarii din România. Iată ce spune ea:

„Nimeni dintre noi (e vorba, se n'țelege, de Maghiarii din România) să nu uite, că armata română stă cu pușca la picior, pentru apărarea intereselor acelei țări, care nouă ne dă cu atâta ospitalitate (bunăvoință) prilej de muncă. Mulți dintre noi aici s'au îmbogățit. Aici au ajuns la acea stare materială care le-a câștigat toată stima și onoarea. Noi, Maghiarii din România, suntem datori, așa dară, să salutăm pe fiii acestei țări, cari sunt gata să-și verse sângele și de a căror jertfire de sine atârna și siguranța traiului nostru în această patrie, provizorie, a noastră. Datori suntem să ne plecăm în fața luptătorilor, cari pornesc pe câmpul de luptă și suntem datori să arătăm cinstă și regrete mamelor și taților români, cari cu toată dragostea își jertfesc fiii pentru siguranța țării.“

Soldatul român.

Correspondentul gazetei „Neue Freie Presse“ din Viena, venind dela Sofia la Dunăre și văzând armata română scrie foiile lui următoarele:

„Mândri bărbați sunt ofițerii români! Toată lumea știe că Românii sunt soldați de rangul întâi! Dacă n'ar fi fost ei, n'ar fi stat Rușii înaintea Plevnei!

Când cineva vine din Bulgaria i se pare Românul prea elegant (măreț), față de bărboșii ofițeri bulgari. Se observă însă numai decât, că eleganța nu împiedecă întru nimic seriozitatea (judecata cu sânge rece), și amabilitatea (prietenia) nu împiedecă bărbăția! Ce conduce oare o armată cu siguranță la succes, dacă nu mândria și conștiința puterii!

Soldații cu tipul lor latin nu fac impresia aspră a Bulgarilor.

Trebuie să ne aducem aminte, că și noi în Austro-Ungaria avem un mare contingent de Români în armata noastră; regimentele din Bucovina, Transilvania și Banat sunt în cea mai mare parte românești și sunt socotite drept cele mai bune ale întregii armate; nu puține dintre aceste regimente au marea medalie de aur de vitejie la drapelul lor.

Inteligent, răbdător, stăruitor, supus și de o vitejie sălbatică — astfel este soldatul român la noi și așa este dânsul și peste granița Predealului.

Invingătorii dela Kirkilisse și Lule-Burgas sunt destul de buni soldați, pentru a nu-și da seama de marele pericol, ce se apropie“.

Isprăvile procurorului dela Sătmăru.

Pe procurorul de lângă tribunalul din Sătmăru l-au apucat furiile. El vrea cu totdeauna să afle pe toți membri comisiei de cincizeci aleasă la congresul național din Alba-Iulia pentru apărarea bisericii noastre naționale. Săptămâna trecută a fost chemat la poliția din Arad deputatul nostru dl Dr. Stefan C. Pop, ca să răspundă la întrebările, ce aveau să i se pună cu privire la lupta împotriva episcopiei păgâne. Dar dl Pop cunoaște legea. Paragrafii din procedura penală îi dau orișicui dreptul să răspingă în fața poliției orice întrebări, când prin răspunsurile, pe cari le-ar da, s'ar acuza pe sine însuși. Și n'a vrut să răspundă.

Demisiuni. Se vorbește de demisiunea (mulțumirea din post) lui Berchtold, magnat-nemeș maghiar și ministru de externe al Austro-Ungariei, care și-a uitat, că e ministru al tuturor națiunilor din Austro-Ungaria și nu numai al Maghiarilor. Nu credem în demisiunea lui apropiată, căci în cercurile înalte când a făcut cineva o prostie îl mai lasă câteva luni și apoi pleacă el spunând, că „e bolnav(?)“.

Dar față de prostia mare, pe care a făcut-o, ar merita să fie plecat mai curând.

Eliberarea martirilor naționali. De sigur că de frică, văzând mișcarea întregii națiuni române, fără deosebire de granițe politice, tribunalul din Sătmăru a primit ordinul să îplinească cererea avocatului român, a domnului Dr. Andreiu Doboși și să lase liberi pe vrednicii nostri martiri naționali, pe părintele Murășanu și pe toți tovarășii lui, cari au protestat cu toată puterea lor împotriva crimei de-a ne răpi limba din biserică.

Procesul s'a amânat pe Septemvrie.

Din mișeliile administrației. Pentru comunele Ciufud și Tiur din apropierea Blajului aveau să-și aleagă notar. Candidații au fost câțiva Jidano-Maghiari și Români. Primpretorul, Jidanul Lenghel, n'a vrut să candideze nici un Român, ci numai pe Jidanul Rubinstein-Rado și pe doi notari din niște comune învecinate, aceștia numai de formă. Când să se înceapă alegerea, acești doi notari s'au retras. Alegătorii români au protestat și s'au retras împreună cu preotul maghiar (calvin), iar Jidanul Lenghel a proclamat ales pe Jidanul Rubinstein, care a căpătat 7 voturi dela Jidani, și — fostul Român Dr. Iustin Nestor. Această coadă de topor e fecior de popă românesc, crescut cu stipendii românești și acum ajuns tovarășul dușmanului neamului, care l-a crescut. Dacă a îndrăgit străinii, mănca-i-ar inima câinii! Românii din părțile acelea vor ști să-i plătească.

Un nou partid. După ce partidul lui Coșut și al lui Iust s'au unit, ca să lucreze la răsturnarea partidului lui Tisa, l-a apucat și pe Andrași dorul să-și înființeze un partid, ca să poată ajunge el la guvern. Fie coșutiști, fie justiști, fie andrașiști, tot un — câne, după proverbul turcesc: *câne alb, câne negru, dar câni sunt toți!*

Fărădelegea unui preot. „Românul“ din Arad aduce știre despre o faptă atât de josnică a preotului român Valer Popovici din Tăuți, încât ne umple sufletul de scârbă. În Tăuți murise funcționarul român de postă Martin Nedela. Preotul, de dragul câtorva venetici jidani și ciangăi veniți și ei la înmormântare, a ținut predica și în limba ungurească, pângărind în felul acesta în modul cel mai necuviincios sfânta slujbă românească. Unde a mai văzut acest Haidudorogist, ca la vre-o slujbă de înmormântare calvină sau papistăască să se vorbească românește? Rușine!

Biruința limbei românești la gimnaziile din Bucovina. Ministrul școalelor din Viena a declarat, că se învoește, ca în toate secțiile numite românești (în ținuturile locuite de Români) dela gimnaziile din Bucovina toate obiectele de învățământ să se propună numai în limba românească, iar pentru limba germană, care e limba statului, să se întrebuințeze în fiecare zi o oră.

Prin aceasta s'a recunoscut ceea ce cere toată lumea doritoare de înaintarea culturală a popoarelor: că un învățământ numai atunci își ajunge scopul adevărat, când se face în limba maternă a școlarilor.

Numai în Ungaria, guvernată de barbări, nu vreau să știe încă de aceasta. Dar vor simți, că trebuie să recunoască și guvernării barbări dela noi aceea ce e recunoscut în toată Europa.

Ce scriu alte gazete?

Aproape în întreaga presă (gazetele) germană din Germania, dar și în o parte mare a gazetelor din Viena s'a arătat, că una din pricinile, cari au făcut pe România să nu se mai simtă așa legată într'ale alianței cu Austro-Ungaria, e și purtarea barbări a guvernelor din Pesta și a administrației aziatice din Ungaria față de Românii dela noi.

Acelorași gazete le pare rău de purtarea Austriei și învinuesc pe ministerul de externe din Viena, precum și pe cercurile înalte de acolo, că se lasă a fi conduse de clica de nemeși și Jidani paraziți din Ungaria.

Cu paloșul.

82

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de
Radu Rosett.

(Urmare).

— Măria Ta, poți să fii încredințat că noi, slugile Măriei Tale, suntem și mai supărați decât Măria Ta, de batjocura ce ai suferit dela dânsul. Firea miloasă a Măriei Tale s'ar fi putut înduplecă de țipetele și de vaietele lui, dar noi vom fi neînduplecați și-l vom osândi să piară în caznele cele mai grele, răspunse Mayer.

— Vor vorbi și copiii copiilor celor de față de grozăvia pedepsei celui cutezător, adaose Berdila plecându-se adânc.

— Nu mă îndoiesc de credința voastră, răspunse Balc. Dar, acei care ocârmuiesc oamenii trebuie totdeauna să caute să se folosească de oricare împrejurare pentru a-și mări puterea și vaza asupra turmei su-

pusă lor. Pilda ce se va da prin osânda acestui cutezător ne va fi fără îndoială folositoare. Dar folosul ar fi mai mare și mai vederat, dacă s'ar putea stoarce vinovatului mărturisirea, că el este un cetaș de ai Păunașului Codrilor. S'ar putea astfel știrbi renumele acestuia arătându-se norodului că tovarășia cu acel lotru nu mai ajunge pentru a fi apărat de pedeapsă. Înainte de toate însă este neapărată nevoie de o pază bună, ca să nu se mai întâmple ca astă primăvară, când a-ți scăpat din temnița de aici pe unul din cetașii lui după ce fusese cunoscut și dat pe față.

— Fii liniștit, Măria-Ta, zise Berdila, ceea ce s'o întâmplat nu se va mai întâmpla și ori cât de tare de înger ar fi acest hoțoman, vom ști să-i scoatem din gură cuvintele dorite.

— Astăzi este Vineri, urmă Balc, Duminecă este zi de târg și s'adună mulțimea din toate împrejurimile: vin chiar mulți din locuri mai depărtate. Cred deci că Duminecă, pe la prânzul cel mic, ar fi cia-

sul nimerit pentru cercetarea lui în fața mulțimii. Călău cred că aveți iscusit?

— Ferent Iojă, călăul nostru, este bărbat meșter în meseria lui, unelte are multe și deosebite, răspunse Mayer.

— Mă las pe nădejdea voastră și plec fără grija. Vodă va afla din gura mea vitejia arătată de Bacăoani în lupta cu păgânii și voi ști să dau mărturie bună despre credința șoltuzului și a namestnicului său de aice. Pentru paza rânduielii las aice slujitorii ce au venit cu mine, afară de treizeci și doi care mă vor însoți la Cetate. Veți trimite pe ceilalți acolo îndată după ce lotrul își va lua pedeapsa.

Apoi Balc făcu semn lui Berdila să deschidă ușa și poronci să i se aducă zaua și armele. Când ieși la scară pentru a încăleca, găsi treizeci și doi de slujitori aleși în șea, având în capul lor pe Talpan, de spețele căruia era legată Ileana.

Balc se închină către mulțimea adunată pe uliță cu capetele descoperite apoi, după ce încălecă, toată ceata sa se puse în

Numai **gazetele jidano-maghiare**, la cari s'a alăturat, — se 'nțelege! — și foaia de zi a Sașilor din Sibiu, — aceasta mai moderat, după felul lor mai bleag — n'au mai avut destul loc de laude la adresa Bulgarilor și de înjurături la adresa tuturor Românilor. Ba s'au găsit gunoaie, cari scriau că Românii ar fi fost bătuți de Bulgari, pecând Bulgarii nici n'au cutezat de două săptămâni să dea față cu Românii!

Dl **Gheorghe Bogdan-Duică**, directorul liceului Mihai-Viteazul din București și secretarul general al Ligii Culturale, a scris în gazeta „**Minerva**” cu titlul „**Austria și Românii**” un articol, în care arată greșelile făcute față de noi Românii din Austro-Ungaria. Din greșelile arătate cei chemați să conducă trebile monarhiei pot înțelege și leacul.

Articolul acesta trebuie să-l cunoască toți Românii dela noi, pentru că să vadă, că în lupta noastră *nu suntem singuri* și că chestiunea (afacerea) română din Ungaria și Transilvania interesează și pe alții afară de hotarale monarhiei noastre. — Iată articolul:

Guvernul (român) a comunicat (făcut cunoscut), că se află în stare de prietenie cu Austria; „**Viitorul**” (gazeta partidului liberal din România) a desaprobat strigătele anti-austriace (n'a părținit strigătele contra Austriei), cari s'au auzit în București la marea manifestațiune pentru războiu; iar la întrunirea dela „**Dacia**” dl Nicolae Iorga a zis: Nu jos Austria, ci sus România! Urmarea este, că: *Nimeni nu voește să se strice cu Austria. Și bine fac ceice țin să nu se strice cu ea.*

Dar Austria înșasi ține să nu se strice cu noi? — Aceasta este întrebarea!

Din zăpăceala, care a cuprins-o acum, văzându-ne întorși cu toată puterea spre prietinel ei ascuns dela sudul Dunării (Bulgaria), se desprind lucruri ciudate. Conte Berchtold (ministrul politice Austro-Ungariei) își ține deschis drumul spre un oarecare amestec, de care nu ne temem și de care vorbește par'că ar fi și la noi (în România) un Scutari.

Presa (gazetele) nu-și pune frâu. „**Pester Lloyd**” (gazetă jidano-maghiară a lui Tisa și a oricărui guvern, scrisă nemțește în Pesta) a publicat un articol, în care doria ca Bulgarii să bată repede armata sârbească, pentru că să poată începe, cu noi

singuri, al treilea războiu balcanic. Iar „**Neues Wiener Tagblatt**” (gazetă jidană, în slujba lui Tisa, tipărită în Viena) a publicat un articol lung, în care spune chiar prostia, că independența (neatârănarea) României poate fi primejduită! Presa austriacă nu-i cuminte, dacă își închipuie că astfel de dobitocii pot speria pe Românii din Regat (România). Presa austriacă — cel puțin o parte din ea — ține ca Austria să se strice cu noi.

Tot Austria este pricina, că s'a stricat cu Românii din Ardeal. Nici odată presa de peste munți (adecă din Transilvania și Ungaria) nu a fost mai plină de plângeri și de critici amare îndreptate contra Austriei. Aici nu se mai poate zice, că Austria ține să se strice; aici s'a stricat cu Românii ei.

Dovezile nu trebuiesc tănuite, tocmai pentru motivul că ținem ca în legăturile noastre cu Austria să fie *claritate* (lumină). — Iată o parte din ele:

1. „**Viața Nouă**” din Bucovina (Nr. 60) se laudă, că Bucovinenii sunt Tirolezii*) dela răsărit ai monarhiei; însă constată cu durere, că „ținuta lor în toate timpurile critice ale monarhiei nu a aflat până astăzi răsplata cuvenită”. — O simplă plângere.

2. Dar Ardelenii sunt mai porniți.

„**Poporul Român**” se plânge amar de felul cum ni se răsplătește credința ne-strămutată față de tron și patrie și aude un glas din morminte al părinților, care îndeamnă să se rupă firul răbdării.

„**Gazeta Transilvaniei**” (4 Maiu v.) își întinde critica și constată, că Austria a fost și a rămas țara cea mai perfidă (rea de credință) cu dinastia (familia domnitoare) cea mai egoistă (care se gândește numai la binele ei) și de aceea a dat pe Români pe mâna Ungurilor.

3. „**Românului**” dela 3 Maiu v. i se pare foarte potrivită judecata unuia, care zicea, că Austria și-a asigurat aceeaș stare de neconțință frământare lăuntrică, care a nimicit puterea vieții turcești. Deci gândul, că Austro-Ungaria este altă Turcie, se ivește în capetele scriitorilor

*) Tirolul e provincia cea mai dinspre apus a Austriei. Locuitorii Tirolului au fost totdeauna foarte credincioși Împăratului, ea și noi Românii.

politici de peste Carpați.*) In acelaș număr al „**Românului**” un cap mai înfocat predică cu curaj, că pentru Românii Austro-Ungariei cel mai bun mijloc de ridicare este „calea roșie a popoarelor”, adecă revoluția.

4. „**Gazeta Transilvaniei**” dela 13 Iunie v. scrie: „Nebunii! Șandramaua (huruba) poreclită Austro-Ungaria n'are lipsă decât de un picior bine aplicat și s'a risipit ca făina orbilor”.

Când ne gândim, că ideile acestea se tipăresc într-o țară, în care procurorii stau la pândă ca zăvozi de cei turbați, că, scriind, scriitorii se pot aștepta să fie chemați înaintea curții cu jurați și *totuși* scriu așa, — trebuie să înțelegem, că trebuie să fie revolta sentimentelor fraților nostri atât de adâncă, încât rupe orice temere și orice frâu și se rostește sincer.

Cine a pricinuit aceasta? Noi?

Dar până astăzi noi ne-am îmbiat totdeauna ca luptători pentru întărirea monarhiei; până astăzi noi am așteptat semnele vremii bune — și ele n'au sosit. Cei datori să le dea au tăcut. Și astfel se produse explozia de nemulțumire, de care am vorbit cu dovezi.

Acum nemulțumirea este aceeaș, și dincolo, și dincoace de munți!

Dar și la Viena!

Viena are azi o problemă (un lucru) mai mult: Ce trebuie să facă ca să-și păstreze bunele sentimente (alipiri) al *întregului* popor român; ce trebuie să facă serios, cu fapte, nu cu declarații fără urmări practice.

Ajunsă unde este România, nu are de dat sfaturi: Ea își vede cinsti și energic de interesele neamului și poate aștepta ca Viena să se lămurească singură asupra viitorului.

Ajunși unde sunt Românii de peste munți vor distruge mai departe fantomele de care se încălzeau par'că ar fi fost oameni calzi, și *nu* ei vor avea să se teamă de păreri de rău.

Din toate reiese că bine a vorbit dl N. Iorga, când a zis: „Nu jos Austria, ci numai: Sus România!” **G. Bogdan-Duică.**

*) „**Foaia Poporului**” a arătat într'un articol încă din anul trecut, că Ungaria e o a doua *Macedonie* și cei din Viena să bage bine de seamă să nu ne pierdem răbdarea. Pentru acest articol ni s'a intentat proces de presă, care nu e isprăvit încă.

mişcare, înaintând la pas prin ulițele înțesate de lume. Ajunși la poarta opusă acelei prin care intrase în Bacău, trecură podul care era la dreapta și se depărtară în umbletul cel mare, în sus, pe șesul Bistriții.

XXXVIII.

In care Balc se înțelege cu alt mișel, dar se ceartă cu un om de inimă.

Caii lor erau toți aleși, umblători buni, deprinși cu drumurile; până la Podoleni nu se opriră, acolo făcură numai un scurt popas și, pe la asfințitul soarelui, erau în Piatra.

Namestnicul și cu șoltuzul aceluia oraș, vestiți de cătră un călăreț trimis dela Bacău înaintea plecării Voevodului, așteptau la poartă cu pargarii, slujitorii domnești și un alt rând de cai aleși. Zăbăviră numai vremea trebuitoare pentru a pune șalile lor pe caii care-i așteptau și Balc schimbă numai câteva cuvinte cu dregătorii înainte de a porni din nou spre Neamțul.

Ciasurile erau aproape de zece când ajunseră la poarta Cetății.

Podul mișcător era ridicat dar, îndată ce se auzi numele lui Balc, păzitorii îl scoborîră și când fiul Domnului intra în curtea Cetății, Cavalerul Albrecht, vestit tocmai când era să se culce, îi eși înainte și-i ură bună venire.

Cavalerul Albrecht era un bărbat de statură mijlocie și sprintenă. Fața îi era luminată de ochi negri mari, adânci, pătrunzători și buni; nasul era drept, gura frumoasă, cu buzele pline, încă rumene; purta barbă, cărunță ca și părul, lungă până la piept. Era îmbrăcat în haine nemțești de lână neagră, fără gaitan sau șiruri și purta ciubote de iuft negru. Singura podoabă care se vede pe el era un lanț de aur care îi atârna pe piept.

Balc, după ce descălecă, îi mulțămî și amândoi se îndreptară spre sala cea mare, unde cavalerul Ulrich și Părintele Anselm se grăbiră să vie și ei să se înfățoseze oaspeților.

Balc află că trimisul Vice-Voevodului Transilvaniei sosise cu câteva ciasuri mai înainte, după ce tăiasse deadreptul prin munți și că se retrăsese spre a se odihni. Voevodul mărturisind că este flămând, Cavalerul Albrecht se grăbi să meargă să se înțeleagă cu soția lui pentru pregătirea cinei lui Balc, iar acesta rămase în convorbire cu cavalerul Ulrich și cu Anselm.

De abia apucase Cavalerul să spuie Marii câteva cuvinte, când ușa se deschise și Hertha galbănă și tulburată intra în odaie.

— Ah! Dumnezeuule, milostivă Doamnă, strigă ea, ce nenorocire! Voevodul a adus cu dânsul o fată tânără, de o frumuseță minunată, legată de spetele unui oștean. Când au dat-o jos de pe cal, văzând că este leșinată, au dus-o în odaia unde șed Conrad Müller și Hans Biedermann, au întins-o pe patul lui Conrad și m'au chemat ca s'o fac să-și vie în fire. M'am încercat dar în zadar, fața îi este galbănă ca ceara și trupul înghețat. Am întreat

Ce mai scriu gazetele străine despre România.

„**Deutsche Tageszeitung**“ din Berlin scrie: Ținuta Bulgariei față de mișcarea militară a României e foarte curioasă. Bulgaria crede, că va scăpa mai ușor la conferența din Petersburg declarând, că nu se află în stare de războiu cu România. Se înșală însă.

Baronul Morsey scrie în „**Reichspost**“ din Viena: În România s'a arătat supărare față de Austria. (Intr'adevăr, s'au făcut greșeli. *Indeosebi a făcut Ungaria multe greșeli față de Românii din Transilvania* (și Bănat, Bihor, Sătmăr, Maramurăș).

„**Die Zeit**“ din Viena scrie: România nu umblă după cuceriri, ci vrea numai să-și asigure granița și să împedecă ca vre-un stat balcanic, mai ales Bulgaria, să ajungă mai mare în Balcani. Armata română va merge la Sofia, pentru că numai acolo se poate încheia pacea fără amestec străin. România cere linia Turtucaia-Balcic. Dacă va fi silită să aducă jertfe mai mari, va cere mai mult: linia Turtucaia—Varna.

„**Schlesische Zeitung**“ din Breslau (Germania) scrie: Națiunea română n'a privit în mobilizare o glumă. Ea vrea să se bată cu Bulgaria, vrea să oprească creșterea ei nemăsurată, vrea să-i dicteze condițiunile de pace.

Tot cam așa scrie și „**Vossische Zeitung**“ din Berlin, spunând, că soldații români se află într'o agitație așa de mare, încât tunurile și puștile se vor descărca singure, dacă Bulgaria nu se va împăca cât mai curând cu România, împlinind cererile acesteia.

Toate gazetele cele mari franțuzești din Paris scriu articole pline de laudă la adresa României și de mustrare aspră la adresa Bulgariei.

Avis.

Toți abonații sunt rugați, — când trimit bani, cer schimbarea adresei, scriu ceva la foaie sau fac orice fel de întrebări, — să scrie negreșit **numărul de pe fașia**, sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră în multe privințe, atât când e vorba de bani, cât și la altfel de publicații ce ni se trimit. Iar abonații cei noi încă să scrie, că ei numai acum abonează foaia întâiu.

cine este ea, de unde o aduc și ce au de gând să facă cu ea și ei mi-au răspuns cu un răs selbatic că n'a vrut să se lase s'o sărute Voevodul și că el a luat-o cu dânsul ca s'o îmblânzească.

— Albrecht, zise Maria, aceasta trebuie să fie vre-o nouă fărădelege a lui Balc, nu vei îngădui să se întâmple fetei vre-un neajuns câtă vreme va sta sub umbra steagului tău.

— Înainte de toate, răspunse Albrecht, trebuie să se deie de știre Părintelui Anselm ca să caute să aducă pe fată în firea ei. Tu, grăbește de pune la cale pentru cină: până atunce sau în timpul ei, voi găsi eu mijloc să află dela Balc cine este fata și ce gânduri are asupra ei. Ori care ar fi ele, câtă vreme se va afla în zidurile noastre, ea este la adăpost de orice neajuns. Mă duc și vă trimit pe Părintele Anselm aice, ca să-i spuneți întâmplarea.

Cavalerul se întoarse în sala unde se află Balc, căruia slugile îi scoteau atunce zăua și armele. Trăgând pe Anselm de o parte, îl rugă să se ducă la Maria, de oare

Înaintarea armatei române.

Scrisoarea a 8-a.

O divizie de cavalerie (călăreți) comandată de generalii Bogdan și Mustăț, a avut o întâlnire cu o brigadă bulgară de aproape opt mii de oameni. Divizia de cavalerie română avea cu dânsa și artilerie (tunari) călăreață. **Brigada bulgară s'a predat după întâile lovituri de tun ale artileriei.** Împreună cu brigada s'a predat și comandantul diviziei a noua bulgărești, care se găsea cu ea.

Brigada aceasta era aripa cea mai din afară a armatei bulgare comandate de generalul Putniceff și era însărcinată să asigure retragerea acestei armate spre Sofia.

Prizonierii vor fi aduși în România. Ofițerilor le va plăti România leafa, pe soldați îi va hrăni. Toate cheltuielile vor trebui să le dea îndărăt Bulgaria după încheierea păcii.

Interesant e, că generalii Bogdan și Mustăț au fost amândoi simpli soldați în războiul din 1877/78.

Serviciul sanitar român în Bulgaria. Armata română duce și sănătatea în satele bulgare ajunse în raza de ocupațiune. În Bulgaria băntuie pretutindeni boale molipsitoare, între cari și tifosul (lingoarea) și holera. Nimeni nu se mai gândește de câteva luni în Bulgaria la lupta contra boalelor molipsitoare dela sate, căci medicii sunt cu armata, și nici acolo nu sunt destui.

Serviciul sanitar al României a trimis prin toate satele, pe unde trece armata, medici și agenți sanitari, cari s'au apucat să desinfecteze (să curețe de microbi) casele, în cari au fost bolnavi de boale molipsitoare, și să împartă leacuri la toți.

Câtă deosebire între armatele foștilor aliați, cari duceau și duc pretutindeni focul, omorul și jaful prin satele nenorocite, prin cari trec, și între armata română, care a plecat să-i silească să înceteze barbariile și să vindece pe bolnavii lor!

Pregătirile păcii. Dl. Maiorescu, prim-ministru și ministru de externe, a adus la cunoștința Serbiei și Greciei, că Bulgaria cere pace. Totodată le-a spus, cari sunt condițiunile din partea României. Prim-ministrii sârb și grec, Pasici și Venizelos, au avut o întâlnire la Üscüb (Scopia, Sco-

plie), unde au constatat, că sunt întru toate de aceeaș părere cu România și vor, ca să se statorească condițiunile păcii deadreptul între cele cinci state, România, Serbia, Grecia, Bulgaria și Muntenegru, *fără amestecul Puterilor*. Prim-ministrii Serbiei și Greciei propun, ca aceasta conferență de pace să se țină la Sinaia în România. — De altminteri cei din Sofia tot nu s'au hotărât încă la pace, poate în aceste zile vor face-o.

Toate Puterile mari aprobă pașii României. Dl. A. Marghiloman, ministrul de finanțe al României, a spus corespondentului gazetei „**Berliner Tageblatt**“ (din Berlin, capitala Germaniei), care se află în București, că în curând pacea va fi asigurată în Balcani, mulțumită muncii României. Ceeace face România, are consimțământul tuturor Marilor-Puteri, cu atât mai vârtos, că România e destul de tare, ca să facă pe ceice se războiesc să ajungă la pace. Guvernul român a înștiințat de nou guvernele tuturor Puterilor, că scopul României nu e zdrobirea Bulgariei, ci asigurarea păcii. Căci războiul barbar ține de prea mult timp și popoarele din Balcani sunt istovite cu totul.

De altminteri la rugarea regelui Bulgariei adresată Împăratului nostru ca să-l mântuească și să scape Bulgaria de peire, Împăratul a răspuns tot telegrafic, că pânăce Bulgaria nu împlinește cererile României nu-i poate ajuta de loc.

Românii mântuitorii Bulgarilor. Când să între armata în Silistra, Turcii de-acolo tocmai se pregăteau să atace pe concetățenii lor bulgari, de jugul cărora se vedeau scăpați. Românii au oprit numai decât orice vărsare de sânge, spunând, că devenind acum cetățeni români nu mai sunt într'un stat balcanic, unde oamenii se omoară ca câinii, nici în Ungaria, unde un singur popor asuprește pe celelalte popoare, ci toți având drepturi egale au și datorințe egale.

Tot așa se vede, că era și în **Rusciuc**. Autoritățile bulgare de-acolo au rugat cu lacrimi în ochi pe comandantul trupelor române să între cât mai curând cu armata în Rusciuc, căci Turcii pregătesc o mare revoltă împotriva orășenilor bulgari, pe cari îi vor măcelări fără milă. Comandantul militar român s'a grăbit să trimită trupe române în oraș, unde acum e li-

ce aceasta are neapărată nevoie de el. Până se găti cina, amândoi cavalerii întinură pe Balc cu amănunte asupra mersului războiului din Italia, aduse de trimisul din Ardeal.

În curând se aduse cina și Cavalerii se puseră și ei la masă lângă Balc pentru a-i face cinste și a-i ține de urit. După câtăva vreme se întoarse și Părintele Anselm și fii poftit să se puie la masă; el se așeză lângă cavalerul Albrecht.

— Cum îi este fetei? întrebă el încet pe Minorit.

— Și-a revenit în fire, nu are nimic: leșinase mai mult din spaimă decât din oboseală, răspunse Anselm pe acelaș ton.

— Cine este ea?

Părintele era să răspundă când cavalerul Albrecht, văzând ochii lui Balc ațintiți asupra lor, zise Voevodului:

— Părintele Anselm îmi spune că o fată, adusă aice fără cunoștință de oștenii Dumitale, se află mai bine, mulțumită îngrijirilor lui.

— Ah, da, răspunse Balc, cu un răs cam silit, am uitat să te previn de frumosul oaspe ce ți l'am adus și de împrejurările în care l'am întâlnit. Inchipuieșteți că azi dimineață, oprindu-ne la satul Tamași pentru a lăsa caii să răsuflă, un țaran necunoscut s'o aruncat asupra mea și o voit să îmi deie o lovitură de cuțit dar eu, făcând o mișcare grabnică, am fost lovit numai de brațul lui și mărturisesc că lovitură o fost atât de puternică încât am căzut la pământ. Vrând oștenii mei să-l prinză, el s'o apărat ca un turbat scoțând din ȋtari un paloș și răbindu-mi mai mulți oameni. În sfârșit Talpan, hotnogul de slujitori o izbutit să-l prindă cu arcanul. L'am dus la Bacău unde l'am dat pe mâna șoltuzului Mayer și a lui Berdilă, namesticul, ca să-l cerceteze și să-l judece. Fata era cu dânsul și i-aș fi dat drumul dar ea, pe de o parte o început să strige că este fiica kneazului Baloș dela Poiana iar, pe de altă parte, din graiu vrednic de credință, am aflat cu țaranul cu care se află este unul din căpeteniile cetei aceluia lotru ve-

niște. Un negustor din Rusciuc venit la București spune, că mulțumită venirii Românilor, negustorii din Rusciuc au ajuns să mai vândă și ei ceva din mărfuri, cari le-au zăcut de luni de zile nevândute.

Impăratul Vilhelm al Germaniei și România. Impăratul Vilhelm al Germaniei și-a arătat nemulțumirea, când a aflat, că Austro-Ungaria se dă de partea Bulgariei împotriva României. El a declarat, că întărirea României și apărarea ei de orice încercare de-a o înjosi e pentru el o chestiune (afacere) a familiei de Hohenzollern.

Cum s'a aflat aceasta la Viena, alianța jidano-maghiară-bulgară s'a făcut fum și Berchtold a cârnit-o altminteri, spunând Bulgarilor să împlinescă iute cererile României, altminteri să nu se aștepte la nici un ajutor din partea Austro-Ungariei.

Așa ne putem explica mai bine urletele de ură neputincioasă ale gazetelor jidano-maghiare scrise în limba ungurească și fața acră, cu care gazetele jidano-maghiare scrise nemțește bagă vină Bulgariei, că n'a cercat mai iute să se împace cu România.

Presa engleză, care la început era dușmănoasă României, și-a schimbat ținuta. Pe lângă gazetele cele mari „Daily News“, „Morning Post“ și altele s'a alăturat acum și cea mai mare gazetă engleză „Times“, care încă dă dreptate României.

In toate ferestrele (vitrenele) librăriilor celor mari din București e expusă harta Peninsulei-Balkanice, pe care librarii arată zi de zi, cu mici stegulețe naționale, înaintarea armatei române. Publicul se grămădește mereu în fața acestor hărți.

La o librărie mare din Calea Victoriei e expusă *harta Transilvaniei*, pe care toate comunele locuite de Români sunt însemnate cu roșu. Ceice privesc harta aceasta își fac socoteala, câți Români din acele comune *roșii* sunt în armata română.

O propunere bulgară. Guvernul bulgar a propus celui român să-și retragă armata și Bulgaria va lăsa României fâșia Turtucaia—Bazargic (Dobrici)—Balcic. România însă nu vrea să tracteze pacea fără ca Bulgaria să se lapede de ideea, că numai Bulgaria are să moștenească împărăția turcească din Europa. Prin urmare Bulgaria se înșală, dacă mai crede, că la urma urmei totuși va izbuti să învingă pe Sârbi și pe Greci. La aceasta nu va ajunge cu tot

stît ce se numește Păunașul Codrilor. Dacă, într'adevăr Baloș, care știm că este un dușman neîmpăcat al Domniei, apoi faptul că ea însoțește pe unul din tovarășii tălharului ar fi un început de dovadă că kneazul este în oarecare înțelegere cu el și este vrednic de mai de aproape cercetare. Iar chiar de nu o grăit adevărul și este o fată din prostime totuși, ca ibovnică a unui hoț, trebuie să cunoască multe taine de a lui și prin ea vom putea afla amănunțimi folositoare pentru noi. Pe dânsa n'am vrut s'o dau pe mâna lui Mayer și a lui Berdila căci ei, cum știi, sunt oameni aspri. M'am hotărît să umblu cu ea cu binișorul spre a afla ceea ce vreau să știu. Mi-am pus de gând să încep s'o cercetez chiar mâine de dimineață, între patru ochi și de aceia ți-aș fi îndatorit dacă ai pune-o într'o odaie lângă aceea în care am să sed eu, ca să-mi fie cercetarea mai cu îndemână. Te-aș ruga chiar să poroncești ca fata să fie adusă îndată acolo, căci n'aș vrea să poată vorbi cu altcineva înainte de a da ochi cu mine. (Va urma).

rachiul, cu care îmbată pe soldații ei înainte de luptă. S'a isprăvit acum, mai ales, că armata română s'a întâlnit cu cea sârbă și lucrează împreună. Armata română e deasupra Sofiei și dacă guvernul bulgar nu se va cuminti, când se vor ceti rândurile acestea soldatul român a intrat triumfător în Sofia.

Ce povestește un Italian de pe timpul mobilizării. In gazeta „Corriere del-la Sera“ (Curierul de Seara) din Italia publică un Italian, care era în Sinaia pe timpul mobilizării, un articol lung, în care arată dreptatea României de-a intra cu armata în Bulgaria și povestește celece a văzut în Sinaia. El spune, între altele, că doamnele cele mari aruncau cu flori în rezerviști, cari plecau la războiu.

Intr'o altă stațiune s'a oprit un tren de 35 de vagoane plin cu rezerviști. Locomotiva era înfășurată în verdeață și toate vagoanele erau împodobite cu flori; fiecare soldat avea pe chipiu flori și tricolorul național, unii cununi de tradafir. Abia s'a oprit trenul și soldații s'au dat jos și la sunetul muzicii militare au început să joace jocuri naționale, în cari curând s'au amestecat toată lumea venită întru întâmpinarea lor. Apoi soldații s'au urcat iară în vagoane și trenul porni între strigăte înflăcărâte de ură! Câte-o femeie, mamă, soție, soră, plângea, dar se siliă să zimbească ca și cum ar fi plâns de bucurie.

Bărbatul desperat. Ce înflăcărare mare a cuprins pe toate femeile române, se vede și din întâmplarea următoare. La ministerul de războiu s'a prezentat un domn, avocat, care cu lacrimi în ochi s'a rugat să fie mobilizat. El era din cei dispenzați, adevărat cum ar fi la noi cei din rezerva de întregire (ârzaț-rezerviști), și se prezentase, când s'a vestit mobilizarea, dar cei de felul lui n'au fost mobilizați. Acum nevastă-sa îi face zile amare, că nu e mobilizat și el, ca să lupte pentru patria română. Ministrului i-a fost milă și l-a mobilizat și pe el, lăsându-l însă tot în București.

Despre ocuparea Silistrei aflăm mereu amănunte nouă. Unul foarte de laudă pentru neamul nostru e și următorul: Intrarea armatei române în Silistra a fost o intrare triumfală; flori se așterneau în tot locul în calea bravilor ostași români. Turcii îndeosebi și-au manifestat iubirea într'un mod mișcător până la lacrimi: se îmbrățișau cu soldații, apucau de gât caii ofițerilor și-i sărutau pe bot, iar ofițerilor români le sărutau mâna, împodobiau cu flori șepcile călăreților, dârlogii cailor și scările dela șelile ofițerilor; nu mai știau bieții oameni cum să-și arete bucuria, că în sfârșit sosise și pentru dânsii ciasul mântuirii.

Când cetim rândurile acestea, fiecare ne aducem aminte, că în Europa mai există un popor turanic, de aceeași viță cu Bulgarii și de aceeași fire sălbatică față de alte popoare. Ii va sună și lui ciasul!

Regele Carol pe pământul Bulgariei. Despre trecerea Dunării și petrecerea Regelui Carol pe pământul Bulgariei, mai pot da următoarele amănunte:

Trupele tocmai se pregăteau să se odihnească după niște marșuri lungi de cercetare, când li s'a vestit sosirea Marelui lor Căpitan. Ca electrizați, miile de ostași au luat pe dată poziție militară și, în strigăte înflăcărâte de Ura! au încunjurat pe Regele.

Deodată s'a desprins din rânduri un voluntar și într'o flăcărătă cuvântare a urat Maiestății Sale bun venit în mijlocul armatei.

Viu mișcat de frumoasele cuvinte, Regele l-a întrebat pe soldatul simplu: cine e și de unde e?

— Sunt soldatul voluntar Nicolae Bălănescu, fost deputat, avocat în Giurgiu. Cu mai mulți tovarăși m'am înrolat ca voluntar în regimentul din Giurgiu.

— Nu mai ești soldatul Bălănescu, ci sergentul Bălănescu, — i-a răspuns Regele.

Un ura! răsunător, scos de trupele îngămadite în jurul Regelui i-a mulțumit pentru aceasta înaintare pe câmpul de luptă.

Inflăcărarea a devenit și mai mare, când Regele apropiindu-se de un sergent veteran, care luase parte acum 36 ani la luptă

Ce cere România dela Bulgaria?

Acum punem harta (mapa) cu partea aceea a Bulgariei, pe care o cere România dela Bulgaria. Sus, în stânga, se vede o parte a României, care e de cătră Bulgaria. Prin mijloc trece Dunărea. In partea de jos, la stânga, e Bulgaria, iar la dreapta e Dobrogea, care se întinde până la Marea-Neagră.

La dreapta în partea de sus, e o parte a Dobrogei, care se ține și acum de România. Aceasta a cerut la început Silistra și cu partea aceea, care e încadrată în puncte albe. Bulgaria nu s'a învoit decât orașul Silistra și bucățica cea neagră de pământ, dintre punctele încadrate și Dobrogea veche.

La conferința dela Petersburg — după ce Românii a văzut cât de mult cere Bulgaria dela Turcia — a pretins și ea încă ținutul dela orașul Balcic (Balcik) peste Dobrici până la Turtucaia (Tutrakan). Iar acum, în urma cheltuelilor ce le are România cu mobilizarea, se prea poate ca România să pretindă mai mult.

tele dela Plevna, l-a înștiințat, că-l numește sublocotenent. Iar bătrânul ostaș, care după treizecișase de ani și-a putut vedea pe pământul Bulgariei pe bătrânul său Domnitor, avea ochii plini de lacrimile unei nespuse bucurii.

Regina Elisaveta și batalionul ei de vânători. Batalionul al doilea de vânători care poartă numele Regina Elisaveta, a telegrafiat Reginei, că primul lor gând, trecând în Bulgaria, a fost la dânsa și că se duc zburând la luptă pentru țară și tron. Regina le-a răspuns: Să vă bucurați de izbândă pe câmpul de glorie, dar să nu uitați

niciodată, că sunteți o armată civilizată.

Nu vor uita, căci Românii nu sunt nici cete de Humi, nici de-ale lui Coșut din 1848, nici de Bulgari!

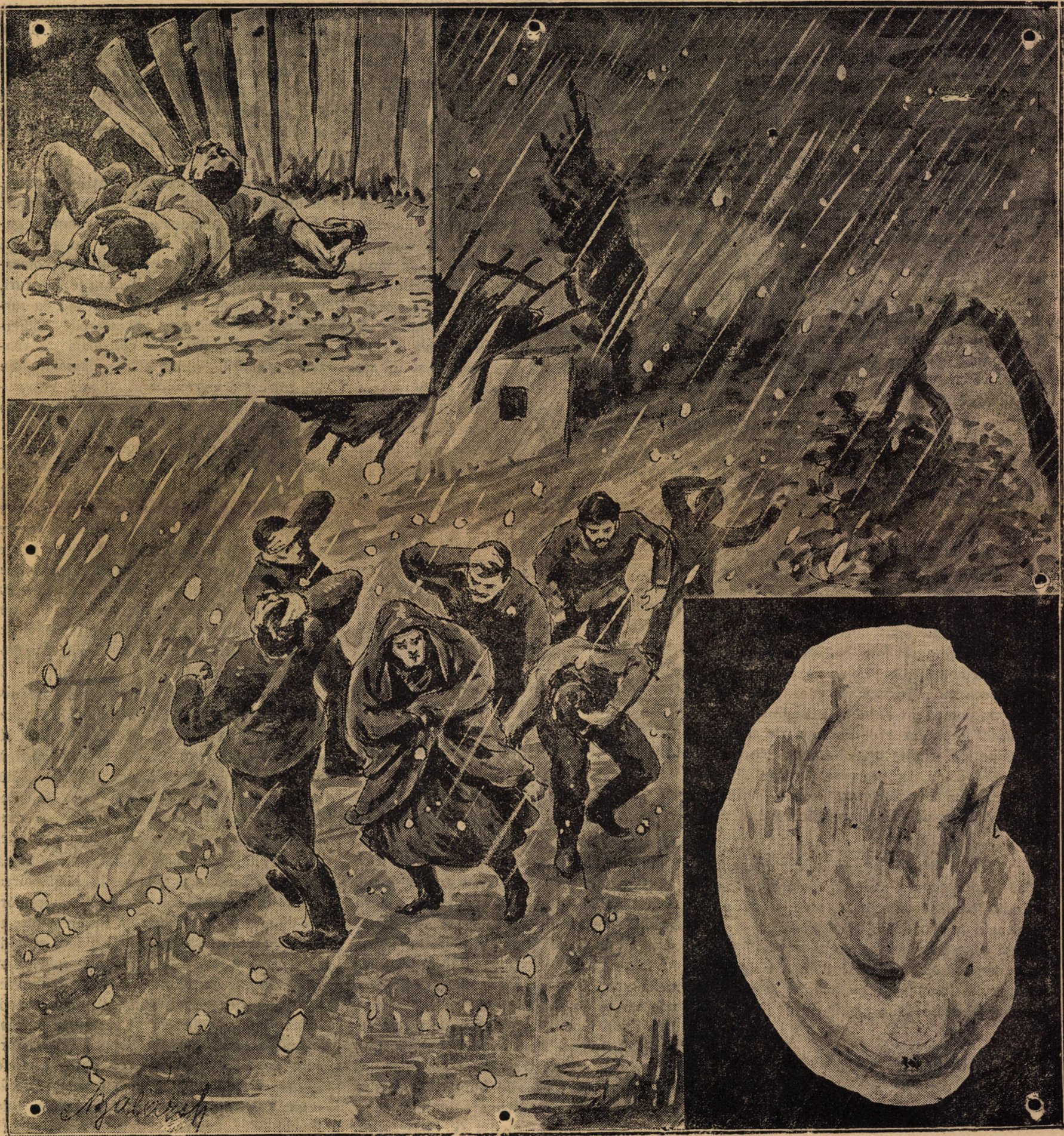
Pentru ajutorarea familiilor rezerviștilor plecați la războiu se continuă colectele în țara întreagă. Nu putem înșira tot ce se face în privința aceasta. Aici mai amintim, că dl Nicu Filipescu, fost ministru, proprietarul moșiei Filipești, a dat ordin slujbașilor de pe moșie să dea fiecărui părinte sau soție, care are un fiu sau soț plecat la războiu numai decât câte douăzeci de lei, celor cari vor avea vr'un

membru al familiei căzut pe câmpul de luptă câte trei mii de lei.

Regina a venit la Camera de comerț din București, unde e comitetul central de ajutorare, ca să vadă cum să lucrează. Cu prilejul acesta a adus și suma de o sută-cincizecișapte mii 500 lei strânși dela câteva persoane bogate, în fruntea cărora e însuși Regina.

De pretutindeni, dela orașe și sate, vin știri de înființarea de comitete de ajutorare. — Când astfel se îngrijește de cei rămași acasă, nu e mirare, că toți au plecat și mai veseli la războiu.

Ingrozitoarea grindină dela Secalul de munte.

După cum am spus în cei doi numeri din urmă, — și amintim la alt loc și în numărul de față, — țara noastră a fost bântuită de mari furtuni și ploi în săptămânile trecute. O astfel de furtună dimpreună cu o grindină îngrozitoare a dat și peste comuna românească Secalul de munte, după cum se poate vedea în chipul de-alături. Aci vedem câteva persoane, cari

au fost apucate pe drum de furtună. Grindina cea mare le amenință viața, de aceea caută să se mai ascundă cum pot. În partea de sus a chipului se văd cadavrele a două persoane, cari pe drum au fost omorâte de grindină. În partea de jos a chipului, la dreapta se vede o bucată mai mare de gheață (grindină), care e desemnată în adevărata ei mărime, după spusele celor

prilepuți, cari au văzut. Aceasta întâmplare a avut loc în 10 Iulie n., când mai multe persoane și-au pierdut viața. (Secalul de munte se află în cercul Reghinului, comitatul Mureș-Turda. Locuitorii comunei sunt Români în număr de 850, dintre cari o parte gr.-or., iar cealaltă gr.-cat.).

Știrile Săptămânii.

Sibiiu, 24 Iulie n.

Spre orientarea restanțierilor.

Facem cunoscut, că acesta e cel din urmă număr, ce se mai trimite acelor, cari încă n'au plătit foaia și pe a doua jumătate a anului. Grăbiți deci, cu toții, a trimite banii în aceste zile!

Având în vedere prețul foi, care, — în asemănare cu mărimea ei, — e o nimica toată, ne rugăm de vechii nostri abonați, ca să o plătească și pe mai departe cu toții. Știm că în anul acesta e o mare lipsă de bani peste tot locul. Dar nu trebuie să trecem cu vederea, că cele 2 cor. 20 bani unde îl ajunge pe om acolo îl și lasă, fiindcă aceasta sumă e cât se poate de mică.

Pentruca cărțile și foile să se poată face tot mai bune — e de lipsă a-și abona fiecare foaia lui, nu să cetească tot dela altul. Noi știm, că sunt mii și zeci de mii, cari cetesc aceasta foaie, împrumutându-o dela alții. De aceasta încă ne bucurăm, observând că dorul de cetit crește văzând cu ochii. Dar cu toate acestea, **fiecare ar trebui să-și țină de datorință și să îndemne pe ceice cetesc bucuroși această foaie, — ca să o și aboneze**, prin ceace se contribuie la susținerea foi. Pentruca, dacă toți ar voi să cetească tot dela alții — atunci cum să se susțină și să înainteze foaia? De aceea e de lipsă ca să se înmulțească mereu și **plătitorii**, nu numai cetitorii! Iar noi, la rândul nostru, ne vom strădui a o face tot mai bună și mai mare.

Cine nu voește a mai ține foaia, să ne-o trimită înapoi, scriind pe fașie: „**retour, n'o mai abonez**“, prin ceace știm ca să o oprim. Trimiterea înapoi nu costă nimic, ci trebuie spus numai postarului, că ce să scrie pe fașia foi. Noi nu facem pe nimenea cu de-a sila, ca să o aboneze, dar apoi nici aceea nu poftescă nimenea, ca să le-o dăm de pomană, fiindcă și așa „Foaia Poporului“ e pe un preț aproape de nimic. — Cine n'o trimite înapoi trebuie s'o plătească. — Cine, din greșală, ar primi două foi, e dator a trimite una înapoi, scriind **numărul de pe fașia ambelor foi**.

Dacă vr'un abonat, din greșală, n'ar fi căpătat mandat, atunci să trimită banii el de bună voie și să nu mai aștepte provocări. Dar **fiecare să scrie lângă adresa lui descurcată și numărul foi sub care o capătă**. Acest număr e tipărit în partea dreaptă de pe adresa, sub care abonații capătă foile.

O seamă de abonați așteaptă tot provocări, mai cu seamă dacă din cine știe ce greșală n'ar fi primit mandat postal (utalvány). Pe aceștia încă îi rugăm, ca să trimită banii și să nu mai tot aștepte, fiindcă pe cât timp au primit foaia trebuie să o plătească. Iar cui nu-i place asta, n'are decât să o trimită dela început înapoi, după cum am spus mai sus.

Aviz. La trimiterea banilor fiecare abonat să scrie, dacă — în anul acesta — **a mai avut foaia**, sau dacă **e abonat nou**.

Abonați „Foaia Poporului“ de acum până la Anul-nou cu 2 cor. 20 bani. — La cerere se trimit ori cui **numeri de probă gratis**. — Scrie pe o carte postală!

Toți abonații, când trimit bani sau alte scrisori, sunt rugați a ne scrie și numărul de pe fașia sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră asupra mai multor lucruri.

Potopul. Apele grozave, despre cari am scris în numărul trecut și cari au nimic de nou rodul muncii atât de grele a Românului, s'au retras. Dar mari au fost pustiirile, ce le-au făcut mai ales pe văile Someșului, Târnavei, Murășului și Tisei. Mai ales satele de pe Târnavă și de pe Murăș au suferit îngrozitor, căci unele au stat zile întregi sub apă, ba la Uioara valurile au pătruns și în ognele de sare, unde minerii au scăpat numai ca prin minune cu viața.

Potopurile acestea încep să devină ceva obișnuit pe văile locuite de Români. Dacă în Pesta nu ar fi fost, precum e și acum, totdeauna guverne dujmănoase neamului nostru, la a cărui peire lucrează, de mult ar fi trebuit să fie regulate cursurile râurilor nimicitoare. Dar milioanele cele multe, pe cari le varsă națiunea română în visteria statului, nu se întrebuințează spre binele poporului, ci spre nimicirea lui pe cale culturală și economică. Până nu vor izbuti națiunile Ungariei să alunge pe nemernicii paraziți, cari de peste patruzeci de ani sug vlaga țării, nu e nădejde de îndreptare.

Taci moi! Un Jidan povestește în fițuica jidano-maghiară „Arad eş Videche“, că la Olănești (jud. Râmnic-Vâlcea) niște rezerviști au tras din revolvere de bucurie, că pleacă la războiu. Cei din Olănești au început să tipe „Vin — Ungurii!“

Taci moi Jidane! Românii n'au fugit nici când de Unguri, dar Ungurii și-au făcut și-și fac destule-ori spaimă cu tipătul *Vin Românii!* Dovezi avem nenumărate dinainte de 1848, din 1848 și de după aceea. Mai domol dară, că vei căuta, Jidane, o gaură de șoarece de frica Românului și nu vei încăpea în ea.

Cruzimile Bulgarilor. Cruzimile, pe cari le-au săvârșit Bulgarii retrăgându-se din fața armatei grecești și a celei sârbești, au fost îngrozitoare.

Conzulul rus și cel francez din Üscüb au vizitat în spitalul de acolo pe răniții sârbi. Intre aceștia erau mulți, cari după ce căzuseră în luptă fiind răniți de un glonț, au fost chinuți de Bulgari în modul cel mai barbar. Le-au tăiat urechile, le-au scos câte un ochiu, i-au înțepat cu baionetele. Sârbii sosiți pe locurile, unde au trecut cetelile de Bulgari hunici, au găsit o mulme de cadavre de frați de-ai lor tăiați și sfârtecați. Dar cruzimile Bulgarilor nu s'au îndreptat numai împotriva soldaților, ci și împotriva copiilor, femeilor și bătrânilor, căci pe toți, cari n'au scăpat cu fuga, i-au omorât, iar satelor și orașelor le-au dat foc. Grozăvenii mari au săvârșit mai ales în orașul Seres, pe care l-au bombardat, i-au dat foc și apoi l-au prădat *necruțând nici chiar conzolatul austro-ungar*. Pe conzulul austriac l-au luat prins și nu i-au dat drumul decât după ce le-a plătit douăsprezece mii de coroane. O lecție minunată pentru hainii

dela Pesta și ologii dela Viena, cari ascultând de aceia au crezut, că nu mai au trebuință de prietenia României și s'au dat de partea Bulgariei, care și-a bătut joc de steagul austriac în Seres.

Ministrul de externe din Viena a cerut despăgubiri dela guvernul din Sofia. Tot așa va face și cel din Roma, căci barbarii bulgari au atacat și stricat și casa conzulu-lui italian din Seres.

Un jubileu. Regimentul românesc Nr. 64 și-a serbat săptămâna trecută amintirea luptei dela Bicupiț (în Bohemia, Țara Cehului), unde a izbutit să respingă cu vitejie un atac al Prusienilor. Întru amintirea acestei lupte, în care au căzut morți mulți feciori români, e ridicat pe câmpul de luptă un monument, pe care e săpat cu litere de aur numele Românilor morți pentru Austria. Iar acum aceeaș Austrie ne-a lăsat pradă barbarilor din Pesta, poate pentruca aceștia să ne învețe, că e o prostie să fii credincios Impăratului.

În atențiunea comercianților nostri. În timpul din urmă se lățește tot mai mult obiceiul, că oamenii nostri să cumpere gazetele cu numărul. De aceea azi se află aproape prin toate satele câte un comerciant, care, pe lângă alte multe mărfuri, vinde și gazete. Ba acum, de când cu turburările din Balcani, vin mereu comercianți de-ai nostri, cari cer foaia de vânzare, „fiindcă, — zic ei, — oamenii din sat întreabă mereu după „Foaia Poporului“, care aduce cele mai bune știri din România și țările balcanice“.

În urma acestor cereri, ne vedem îndemnați a face cunoscut tuturor comercianților nostri, că noi dăm bucuroși „Foaia Poporului“ de vânzare oricui. Cine dorește să ne scrie degrabă: câte exemplare voește a primi pe fiecare săptămână? Ce nu poate vinde se primește după aceea înapoi. Dar pentru a nu se trimite multe înapoi, e cu cale a comanda la început mai puține, iar după aceea treptat tot mai multe. Așa de pildă se poate începe cu 5 foi, iar mai târziu 10, 15, 25 etc.

Astfel au făcut deja o seamă de negustori de-ai nostri, cari azi vând în fiecare săptămână câte 10, 20, 30, 50, ba chiar 80 și 100 de foi, prin ceace ei încă câștigă câteva coroane bune la an. Pe de altă parte, a bună seamă, că cine vine de cumpără foaia va fi ușor de câștigat ca mușteriu și pentru alte mărfuri din prăvălie.

Acești comercianți ne fac însă și nouă un mare bine, ajutându-ne la răspândirea învățaturii și a slovei românești în popor. Pe de altă parte credem, că fiecare dintre ai nostri e deplin pătruns: că azi fără școală, fără carte și fără a ceti, rămâne omul prost ca o noapte de cele mari din Decembrie.

De aceea ne adresăm cu rugarea către comercianții nostri, ca să ne ajute la răspândirea învățaturii în popor. Scrieți ori care pe o carte postală, că doriți a vinde „Foaia Poporului“ și atunci numai decât o să Vă trimitem toate amănuntele de lipsă!

De altcum cu vinderea de cărți și gazete s'ar putea îndeletnici în fiecare comună și cantorul bisericii, vr'o persoană de pe la primărie sau orice om cu dor de înaintare și progres. Cine îndeamnă azi ca să cetească, o să-și aibă mulțumirea deplină mai încolo, când cel îndemnat va vedea cât de bine a făcut, ascultând de sfatul dat.

Tinerimea studioasă din Rășinari face cunoscut și invită la petrecerea de vară, ce o aranjează Sâmbătă (ziua Sfântului Ilie) la 2 August n. 1913, în pavilionul „Nicolae Vidrighin”. Inceputul la 3 ore după amiază.

Tinerimea română din Turda și jur invită la *Petrecerea de vară*, ce o va aranja Duminecă în 10 August st. n. 1913 în „Hotelul Elisabeta”. Inceputul precis la 8 ore seara. Venitul curat este destinat despărțământului Turda al „Asociațiunii pentru cultura și literatura poporului român”. Suprasolvirile sunt a se trimite la adresa P. O. D. Iosif Costin, protop. în Turda.

Un bun vânător român. Ni-se scrie: Binecunoscutul nostru turist și vânător, dl *Teodor Romul Popescu*, funcționar la centrala „Albinei” din Sibiu, a avut în anul acesta mult noroc la vânat, adunând frumoase prade de pe munți, mai cu seamă în timpul din urmă nu se mai mulțumește cu câțiva sitari sau rațe selbatice, ci doboară până și cele mai periculoase și păgubitoare animale sălbatice din pădurile munților nostri. Nu de mult a venit cu doi țapi, pe cari i-a puscat singur fără concursul altor vânători. Iar Dumineca trecută, făcând o nouă vânătoare în societatea unor vânători germani din Sibiu, în valea „Pe Râpă”, valea „Cetății” din revirul bisericii dela Racovița, a puscat singur un porc sălbatic mare, care a făcut în timpul din urmă multă pagubă în acele ținuturi. Patru gloanțe, binenimerite i-a dat curajosul nostru vânător, până ce s'a rostogolit la pământ, la câțiva pași numai dela picioarele dlui Popescu. E destul, dacă amintesc, că colții porcului sălbatic, ce-a puscat, sunt de 23 centimetri de lungi. *Un privitor.*

Cununie. D-soara *Maria Banciu*, fiica unui vrednic țaran fruntaș și comerciant în Cisteiul român, își serbează cununia cu dl *Mihail Marcu* tot de-acolo, în 10 August n. 1913.

Fapte vrednice de urmat. Ni se scrie: Doamna *Ecaterina Țeran*, soția vrednicului comerciant *Vichente Țeran* din Cavară, a donat sfintei biserici din loc o sumă frumoasă de 300 cor. întru pomenirea iubiților D-sale părinți repotați *Ioan* și *Ecaterina Pocrian*, care sumă să poarte numirea: „Fundatiunea *Ioan* și *Ecaterina Pocrian*”. Din interesele acestei sume să se solvească în tot anul preotului 3 coroane, iar învățătorului 2 coroane pentru celebrarea unui parastas întru pomenirea repotaților *Ioan* și *Ecaterina* în 7 Ianuarie. Capitalul împreună cu interesele capitalizate să se susțină până când se va ridica la o sumă mai mare, iar de aci încolo din interese să se ajute un student sărac talentat și cu purtare morală bună. — Tot cu spesele D-sale s'a făcut în anul acesta și sfintele Paști în comuna Cavară. — Doamna Țeran a ridicat și în cimiterul comunei Cavară o criptă frumoasă în care să odihnesc rămășițele pământești ale iubiților și scumpulor D-sale părinți.

Dumnezeu să-i primească frumoasele jertfe ce le-a făcut ca o fică bună și recunoscătoare către vrednicii D-sale părinți. De-ar fi cât de mulți astfel de fii recunoscători față de părinții lor! *Un suflet fără nume.*

Spion prins la Galați. În împrejurimile forturilor dela Galați a fost prins unul *Valter Haiț* făcând desemnuri după întăriturile românești. El e supus austro-ungar.

Mersul vremii în America-de-Nord. Nu de mult am vestit călduri mari în Statele-Unite ale Americii-de-Nord. Mulți oameni s'au prăpădit din cauza căldurilor. Acum vine vestea, că în statul Utah e un frig îngrozitor, așa că au înghețat mai multe persoane. Toată recolta a fost nimicită din cauza acestui frig.

Cerșitori, cari cer mărirea plății. În orașul Canija-mare (prin Țara Ungurească) primăria a oprit pe cerșitori să mai cerșească, în schimb însă a hotărât să dea tuturor cerșitorilor, cari într'adevăr nu pot lucra, câte o coroană nouăzeci de bani pe săptămână drept ajutor. Cerșitorii au ținut acum o adunare mare, în care au declarat, că nu mai vreau să știe de hotărîrea primăriei, dacă nu le va mări „leafa”, căci traiul s'a scumpit. Nu știm, ce va fi hotărât primăria față de aceasta amenințare.

Sinuciderea femeii unui rezervist. Femeia unui rezervist trimis din luna Martie s'a sinucis în Strimniț (Austria), pentru că eră amenințată să moară de foame, ea și copiii ei. La început au mai ajutat-o vecinii, lucrători săraci și ei, dar mai târziu nu mai aveau nici ei cu ce. Adevărat, că în sfârșit s'a hotărât să i se dea și ei un ajutor, dar ajutorul acesta a sosit în ziua, când o înmormântau!

Câtă deosebire între Austro-Ungaria cea mare și România cu mult mai mică! În România s'au împărțit ajutoare la familiile muncitorilor și meseriașilor săraci mobilizați îndată la o săptămână după mobilizare. Astfel de rezerviști de sigur, că luptă ca lei, căci știu, că cei iubiți de-acasă nu au să moară de foame.

Lupta dela Plevna și Grivița. La cererea publicului român, după cât suntem informați, direcțiunea Bioscopului Apollo din Sibiu va arăta din nou, în zilele prime ale luni August a. c. st. n., *lupta dela Plevna și Grivița din anul 1877*. Acest film de toată frumusețea a făcut senzație în tot locul unde a fost arătat. Aci se vede armata română, care prin vitejia ei a salvat armata rusă, când era în pericol de a fi înfrântă și bătută de către armatele turcești. Prin aceasta armata română și-a câștigat un renume de vitejie neperitor, iar României independența de azi. Acest op măestru și grandios, fiind senzațiunea cea mai mare a teatrului electric de azi, constă din 5 acte în 17 scene principale, reprezentând peste 200,000 persoane.

Scenele principale sunt: 1. În timp de pace. 2. Patria în pericol: Mobilizarea. 3. La Calafat: Moartea lui Cobuz, Dincolo de Dunăre. 4. Tabăra pe câmpul Poianei: Bateria cuiele în steagurile nouă, Telegrama arhiducelui Nicolae, Sfințirea și împărțirea steagurilor nouă. 5. Trecerea Dunării: Zidirea podului, Serviciul bisericesc, Imbarcare, debarcare. 6. Ciocnirea armatelor. 7. Pașa Osman la Plevna. 8. Cuartirul principal dela Poradim. 9. Prima și a doua apărare dela Grivița. 10. Grivița. 11. Valea dezastrului. 12. Acasă. 13. În împrejurimea Plevnei. 14. Predarea Plevnei. 15. Opanez. 16. Scena finală. 17. După 35 de ani.

Cu atât mai plăcut și mai atrăgător e acest film, deoarece în intervalul producțiunii muzica militară cântă numai hore și imnuri românești. Deci pregătiți-vă cu toții a vedea aceste reprezentații interesante, mai ales pentru noi Români, știind că în aceste zile armata română se află din nou pe acele plaiuri dela 1877. Zilele reprezentațiilor le vom publica în N-rul viitor.

Scrisorile cu adresa scrisă rău nu le poate da posta celor în drept și fiindcă nu știe cine le-a trimis, le nimicește. Nu de mult au fost arse în Viena aproape 24 de mii de scrisori, cari n'au putut fi date celor adresați, căci adresa eră greșită. Scrisorile acestea erau numai din Viena și din provincia Austria-de-jos. — Scrieți, deci, cât se poate de descurcat adresele de pe scrisori.

Din cercul meseriașilor sibieni. Ședințele literare ce le aranjează odată pe lună „Reuniunea sodalilor români” din Sibiu, au devenit un fel de necesitate culturală pentru partea cea mai mare a publicului românesc și în special pentru meseriașii nostri. Dl Tordășianu, cu adâncă d-sale pătrundere și cu îndelungată experiență a atâtor decenii petrecute în mijlocul meseriașilor a știut să insuflă acestora tocmai ceea ce le lipsește, adică tărie sufletească, credință în Dumnezeu și curaj în orice întreprindere. Astfel ședințele aceste nu se mărginesc numai la niște declamări, ci întotdeauna se țin conferințe din partea domnilor profesori seminariali ș. a. pentru dezvoltarea cunoștințelor și pentru adaptarea sufletului nostru însetat de cultură. La aceste ședințe auzim frumoasele compoziții românești, executate cu farmec de clericii și pedagogii nostri și apoi, — prin mijlocirea neobositului prezident al Reuniunii, — ni se dă ocazia să fim în curent cu toată mișcarea socială și culturală a meseriașilor români de pretutindenea. Deci e și natural ca ședințele aceste să fie socotite ca o necesitate culturală în viața de toate zilele a meseriașilor români.

La ședința literară trecută, — pe lângă instructiva introducere a dlui Victor Tordășianu, — a mai vorbit dl Dr. Silviu Dragomir, profesor seminarial, despre cartea „Din trecutul nostru” a adâncului cercetător al neamului românesc A. Vlăduță. Conferențiarul a stăruit mai mult asupra timpurilor mărețe de sub domnia lui Mihail Viteazul. Ne-a descris în linii largi viața sbuciumată și plină de aventuri vitejești a gloriosului erou care, într-o vreme, a ținut sub mână sa de fier frânele celor trei țări românești. Dl profesor Dr. Dragomir la urmă îndeamnă publicul să-și țină fiecare de datorie națională de a avea în casă prețioasa carte a maestrului Vlăduță, din care putem învăța cum s'a dezvoltat neamul românesc și putem cunoaște toți eroii cari și-au vărsat sângele pentru desrobirea neamului nostru din jugul sclăviei.

Pe lângă cuvântul de deschidere al dlui Tordășianu și a valoroasei conferințe ținută de dl Dr. Dragomir, au mai fost diferite declamări și cântări cari au delectat plăcut publicul și au dat o notă de variație în programul ședinței literare. — Ședința literară viitoare se va ține Joi în 31 Iulie n. 1913. *Gruia.*

Carte didactică aprobată. Ministrul cultelor și al instrucției a aprobat cu rezoluția de sub Nr. 104,754/1913 *Istoria naturală* de R. Vuia. Ediția II, Arad. Prețul 60 bani.

S'a pierdut o vacă de culoare neagră-roșietică, deasupra cozii cu o țintă albă, cornul drept stă în poziția orizontală, iar celalalt stă în sus, înfierată cu ferul comunei Racovița (Oltrăkovicz). Cine a găsit-o sau știe ceva, binevoiască a înștiința pe proprietarul *Ioan Rațiu*, econom în Racovița.

Ultime știri.

Armata română nu mai înaintează spre Sofia!

Semne de pace în curând!

Armata română a încetat deocamdată cu înaintarea spre Sofia, fiindcă Bulgarii s'au arătat învoiți a cere pace.

De altcum se știe hotărât, că armata română a ajuns până la 30 kilometri de părtare de Sofia. Aci s'a oprit deocamdată, în urma împrejurării, că Regele Ferdinand al Bulgariei a telegrafiat Regelui Carol, iar guvernul bulgar a telegrafiat guvernului român, cerând pace. România a răspuns, că se învoește la pace, iar Bulgaria a derat, că primește toate condițiile cerute de România.

Declarațiile României.

Pentru și mai buna lămurire a lumii, guvernul României a adresat Marilor-Puțeri o notă (scrisoare), din care dăm, pe scurt, următoarele părți mai însemnate:

Prin înaintarea armatei române pe teritorul bulgar, România nu urmărește o politică de cucerire și nici nimicirea armatei bulgare. Pornirea sa militară se datorește mai cu seamă lipsei, ca România să-și poată căpăta acum o graniță cum se cade pentru teritorul ei (Dobrogea) de dincolo de Dunăre.

România a ajuns la convingerea, că în partea de cătră Bulgaria îi trebuie o graniță bine întărită. Aceasta convingere România și-a întărit-o tot mai mult în timpul din urmă, văzând cum Bulgaria e în stare a începe un nou războiu cu aliații ei de ieri.

România crede, că numai în urma unei granițe cum se cade între Bulgaria și România, aceste două țări vor fi scutite în viitor de neînțelegeri. Aceasta graniță (frontieră) este linia Turtucaia—Dobrici—Balcic cu un număr oare care de kilometri la vest și la sud.

Pe de altă parte România a mai declarat, că Bulgaria trebuie să încheie pacea totdeodată, atât cu România cât și cu Serbia și Grecia.

Răspunsul Bulgariei a fost mai multe telegrame trimise Regelui și guvernului român. Iar la urmă Bulgaria a primit toate condițiile României în privința teritoriilor, ce trebuie să cadă în stăpânirea română, cât și în privința încetării luptelor și a împărții teritoriilor turcești între Bulgaria, Serbia și Grecia.

Cerând Bulgaria, ca să se numească plenipotențiați (persoane de încredere), cari să se învoiască asupra armistițiului și asupra preliminarilor păcii, — guvernul român a răspuns, că încheierea armistițiului s'ar putea hotărî la Niș, dar preliminarile păcii (adecă adevăratele condiții de pace) să se discute și hotărască la București sau pe alt teritor român.

Regele Bulgariei, deplin mulțumit de cumpăneala României, se zice, că a telegrafiat din nou Regelui Carol, rugându-l să se întrepună, ca trupele române să nu mai înainteze spre Sofia. Regele Ferdinand a făcut din nou promisiuni, că nu dorește nici pe departe a încheia pace numai cu României, iar cu Sârbii și Grecii nu. Din contră, el, Regele Bulgariei, dă toate garanțiile pentru pace, iar dacă celelalte state (România, Serbia și Grecia) se vor învoi la fel, atunci el e gata să ordoneze demobilizarea (adecă să trimită pe rezerviști etc. acasă).

În urma acestor împrejurări, guvernul României a însărcinat pe generalul Averescu, șeful statului major român, care se află pe câmpul de războiu, să plece de grabă la Niș. Aci se va întâlni cu ceilalți încredințați ai armatelor bulgare, sârbești și grecești, spre a încheia armistițiul. Totodată cu aceasta s'a dat ordin armatei române pentru a înceta cu înaintarea în lăuntrul Bulgariei. Dacă nu va putea merge la Niș generalul Averescu, atunci îl vor înlocui generalul Coandă cu colonelul Cristescu.

Turcii au ocupat din nou Adrianopolul.

Cavaleria și infanteria turcească a ocupat din nou Adrianopolul. După învoială, încheiată la Londra, Turcia nu mai este îndreptățită a porni contra Bulgariei și astfel nici a ocupa acest oraș. Dar guvernul turcesc e neputincios față de partidul războinic al Turcilor tineri, cari cer declararea războiului Bulgariei sau revizuirea învoiei deli Londra.

Serbia și Grecia

n'o să facă Bulgariei pretensiuni chiar de tot mari. Bulgaria o să capete Tracia și poate o parte a teritorului spre Marea-Egeică. Cât ce privește ținuta Turciei față de Bulgaria, prin cuprinderea Adrianopolului și înaintarea armatei turcești spre Bulgaria, — Serbia și Grecia declară, că asta nu-i mai privește. Bulgaria să se înțeleagă cu Turcia cum vrea.

Regele Carol se întrepune pentru pace.

Regele Carol a trimis regilor Serbiei, Greciei și Muntenegrului telegrame, prin cari le recomandă, ca înainte de încheierea armistițiului să înceteze cu atacurile, fiindcă nu mai are rost atâta vărsare de sânge.

Regele României s'a întrepus pentru pace în Belgrad și Atena la rugarea Regelui Bulgariei.

Grecia și Serbia au primit propunerea României, că pacea să se încheie la București. Bulgaria încă a primit toate punctele de căpetenie asupra păcii. Intre acestea, pe lângă teritorul ce-l pretinde România, se mai cere și deplină libertate pe seama Românilor, cari sunt sub stăpânirea Bulgariei.

Ce zice Viena și Pesta în fața acestor stări?

Foile, îndeosebi cele din Budapesta, scriu, că încheierea păcii este a se mulțumi în parte mare ținutei Austro-Ungariei și Rusiei, cari s'au întrepus contra unei prea mare ruperi a Bulgariei. Intre astfel de împrejurări trebuie... să se încheie pace...

Până în zilele acestea, Sârbii și Grecii au atacat mereu pe Bulgari, astfel că s'a vărsat încă mult sânge nevinovat pe toate părțile.

Tisa — ministru de externe?

În urma politice de externe slabe a ministrului Berchtold, se vorbește tot mai mult de mulțumirea lui din post. Guvernării nostri din Pesta ar vrea, ca în locul lui să ajungă călăul Tisa. Despre aceasta nu se poate încă crede, fiindcă Germania și Austro-Ungaria se străduiesc mereu, ca să-și câștige alipirea României la politica lor. Iar un Tisa poate numai înstrăina, — iar nu alipi, — pe România de monarhia noastră. Iar aceasta o știu atât în Berlin, cât și la Viena.

Poșta Redacției și a Administrației.

Abrud. Rectificarea a sosit prea târziu pentru numărul acesta. De altcum noi posedăm amănunte, cari nu corespund absolut de loc cu partea primă a rectificării. De aceea am cerut noi informații. Intre astfel de împrejurări ne miră tonul celor scrise, cari ne lasă foarte rece, fiindcă ne dăm bine seama de-o astfel de ținută, ca a participanților la banchetul respectiv. Observăm însă și la acest loc, că cele scrise în Nr. 28 nu privesc decât pe acele persoane, cari au luat parte la banchet, iar acolo au observat o astfel de ținută. Noi din anumite considerații n'am pus nume. Dar să n'înțelege de sine, că pe ceice n'au participat la banchet, n'are să-i atingă scrisese noastre, unde nu s'a susținut că *toată* inteligența din Abrud ar fi luat parte. Dacă, însă, ceice au stat departe de acest lucru, doresc a le aminti numele, o vom face cu plăcere. Asupra publicării numelor participanților, — sau a celorlora dintre ei, cari au dovedit așa puțină tactică românească, — vom vedea noi ce vom face, în urma rectificării primite.

D. M. în R. Mulțumite pentru scrisoarea trimisă. Unele părți se publică, dar din lipsă de loc am trebuit a o lăsa afară, deși e culeasă deja.

M. D. Primit totul. Mulțumite pentru interesul arătat și frumoasele cuvinte adresate. Se va purta deosebită grijă pentru trimitere, fiind acum singuratic. Cât pentru cealaltă chestie, am corigat suma, aflându-o prea mare în comparație cu capitalul, și astfel din cale afară de depărtat timpul adevăratei activări a fundației. Ar fi cu cale sau mărirea capitalului, sau scăderea sumei generale. Salutările noastre la toți!

Abonatul 10521 Poate într'un număr viitor, fiindcă de prezent avem foarte mult material, ce nu se poate amâna.

Petru Bustea în H. O astfel de mapă românească nu avem, dar poate vom publica în curând o parte mai lămurită a țărilor balcanice.

Săsăuș. Mulțumita publică a rămas afară, din lipsă de loc. Într'un număr viitor apare.

George Ivan în Iași. Pentru cele dorite scrie aceluia, care a publicat inseratul, iar nu nouă. Noi nu luăm nici o răspundere pentru cele ce se publică la inserate.

Bani sosiți din America, despre cari nu știm dela cine sunt: În 5 Ian. 1913 K 11'—, în 12 Febr. K 11'—, în 1 Maiu K 11'—, în 4 Iulie K 11'— Toți acești bani au fost trimiși prin Dollar Savings & Trust Co., Jounstown Ohio, iar nouă ni s'au immanuat (plătit) prin Cassa postală din Pesta. Dela postă nu ni s'a dat nici o adresă că adresa *dela cine și pentru ce* s'au trimis banii? Întrebând prin scrisoare recomandată și la banca Dollar Savings din Jounstown, ne-a răspuns, fără a ne da adresele oamenilor mai deaproape. Acum am întrebat din nou, dar de sigur, că ei încă nu mai știu cine a plătit în acel timp. — În 17 Ian. și 15 Febr. 1913 câte K 11'— prin Anglo Oesterreichische Bank în Viena, la ordinul First National Bank of Pittsburgh, de unde iarăși am cerut deslușiri asupra trimițătorilor banilor, dar până azi n'am primit nimic. — În 30 Aprilie 1913 K 2353 prin postă dela Ioan Stănilă, Helena Mont. Dar nu avem strada, Nr. casei etc. și nu știm *pentru ce* s'au trimis banii? În 6 Iulie 1913 K 1650 prin Budapesti-Lipotvárosi Takarékpénztár dela I. S. Emil, Newyork Nr. 6464 pentru Petru Frățilă. Pentru ce sunt trimiși banii?? — nu avem alte amănunte. — În 25 Nov. 1912 K 550 prin Kassai Hitelbank dela Homory, pentru Nicolae Onifin. Am cerut adresa mai deaproape, dar până azi n'am primit nici un răspuns dela Homory.

Scrisori despre trimiteri de bani avem dela Ioan Șerb și Ioachim !Tolciu, East-Youngstown Ohio, datul 18 Aprilie 1913, despre trimiterea de K 11'— Prin cine ați trimis banii? — G. Modorcea, Salem Ohio, datul 3 Aprilie 1913, scrie că ne-a trimis K 11'— Dar prin cine? Așteptăm răspuns la scrisoarea noastră de la 1 Maiu 1913.

I. B. în Cunța. Scrisoarea trimisă a sosit prea târziu.

Iosif Miter în V. Legea numită nu știm să se afle în românește.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul "Tipografia Poporului,"

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechiu).

- 14 Iulie: Boroșineu, Canija-turcească, Pâncota, Segedin.
 15 Iulie: Buza, Sighetul-Marmației.
 18 Iulie: Bațon, Beiuș.
 19 Iulie: Arghiehat, Basna, Olpret, Sângeorgiul-săsesc, Sereda-Murășului, Vaida-Recea.
 20 Iulie: Lipova, Petriș.
 21 Iulie: Deva, Miheș, Vârșet.
 22 Iulie: Debrețin.
 23 Iulie: Măgheruș.
 24 Iulie: Ocna (comit. Alba-Iulia), Preimăr.
 25 Iulie: Brețcu, Caransebeș.
 26 Iulie: Bran, Uioara.
 28 Iulie: Gyoma, Kecskemét, Reghinul-Reghinul-săsesc, Rodna-veche.
 29 Iulie: Apoldul-mic, Ațel, Canija-mare, Eperjes.
 31 Iulie: Avrig.

Prețul bucatelor

In SIBIU la 22 Iulie st. n.

Grân	Cor. 19.—	până 20,50 de hectolitru
Săcară	14,—	16,—
Orz	9,—	11,—
Ovăș	15,—	17,—
Cucuruz	3,50	4,—
Cartofi	23,—	25,—
Fasole	85,20	85,20 la 100 chilo
Făină Nr. 3	34,40	34,40
" 4	33,80	33,80
" 5	160,—	170,—
Slănină	170,—	176,—
Unsoare de porc	66,—	64,—
Său brut	84,—	88,—
Său de lumini	104,—	104,—
Său de lumini topit	66,—	66,—
Săpun	5,—	7,—
Fân	10,80	11,20 la met. cub.
Lemne de foc neplutite	10,20	10,70
Spirt rafinat	2,12	2,12 la litru
Spirt rdinar	2,28	2,28
Carne de vită pentru supă	1,20	până 2,— la chilo
" " " friptură	1,60	2,—
" " vițel	1,—	1,80
" " porc	1,20	2,—
Ouă 10 bucăți	—,67	—,80
Un pătrar de miel	—,80	1,20
Carne de cal	—,80	1,20

In BUDAPESTA 23 Iulie st. n.

Grân de Tisa 78 chilo	Cor. 11,30 până 11,45	la 50 chilo
" " 79	11,42	11,55
" " 80	11,45	11,57
" " 81	"	"
Săcară	8,57	8,72
Orz	8,20	8,30
Ovăș	8,75	9,05
Cucuruz	7,25	8,35

Prețul banilor in 23 Iulie n.

	cumpărat:	vându
Galbeni	Cor 11,8	11,42
100 Lei, hârtie	92,—	92,60
100 Lei, argint	9,—	92,—
Lire turcești, aur	21,40	21,65
1 funt sterlingi englezești	23 88	24 18
100 marce, aur	117,85	118,30
100 hârtie	117,85	118,30
Napoleon	19,08	19,22
100 Ruble rusești, hârtie	252,—	254,—
100 argint	242,—	245,—

Loc deschis.

Se atrage atenția asupra inseratului **Maria Șionean**, care se oferă pentru masagiu în caz de grăsime, răceală, reumatism etc., precum și masarea obrazului pentru limpezirea feței.

Nr. 915/913

1111

Publicațiune.

Comuna **Vesztény** (Vestem) exarândează pe calea licitațiunei publice, ce se va ținea in 2 August 1913 st. nou, la 3 ore după amiază în cancelaria comunală, dreptul de pășunat cu oi din hotarul comunei pro 1913/1914. — Prețul de strigare 1500 Coroane. Vadiu 10%.

Condițiunile de licitațiune se pot ști în cancelaria comunală.

Vesztény 8 Iulie 1913.

Primăria comunală.

Nr. 655/913

1131

Publicațiune de licitare.

Comuna **Oltalsósebes** (Sebeșul de jos) comitatul Szeben, vinde pe calea licitațiunei publice verbală împreună cu oferte închise, de pe un teritoriu de circa 60⁰ jug. catastrale, în „Riu Jonel” 9360 m² și 1350 m² lemne de fag la trupină în pădure.

Licitațiunea se va ținea in 2 August 1913 st. n. la 4 ore d. a. în cancelaria comunală.

Prețul strigări: 20610 Cor.

Vadiu: 2061 Cor.

Oferte ulterioare nu se iau în considerare. La ofertele închise e a se acorda vadiul soris.

Condițiunile de licitare precum și contractului de încheiat se pot vedea la primăria comunală precum și la curatoratul silvanal reg. ung. al ărcului Nagytalmács în Nagyszeben.

Oltalsósebes la 15 Iulie 1913.

Primăria comunală.

„Berson“

câlcăiu nou de gumi

se poartă de fete cu deosebită plăcere.

Cereți dela pantofar direct, ca să pună „Berson“ de cel mai nou în carton aurit. 5810

Dentist

Virgil Muntean

SIBIU

Str. Urezului (Reisbergasse) 17

Pune dinți

in cauciuc și de aur cu
— prețuri moderate. —

108/1913

1122

Publicațiune.

Târgul de țară al comunei **Orlát**, cu abatere dela ordinea de până acum, se ține precum urmează:

Târg de oi, porci, cai { 7 Aprilie
și vite cornute în { 28 August
Târg de mărfuri { 8 Aprilie
{ 29 August

Orlát, la 10 Iulie 1913.

Primăria comunală.

Pentru căsătorie.

Un tinăr român, lucrător, dorește a face cunoștința unei domnișoare sau doamne potrivită, fie și dela sat, spre a se căsători. Scrisorile sunt a se adresa: „Bălășan”, Sibiu (Nagyszeben), postrestante. 1136

O casă

constătătoare din 3 odăi, culină, pod, pivniță, grădină și grajd, e de vânzare în Sibiu, Neppendorferstrasse Nr. 19. 1127

Caută ioc ca doică

o nevastă tină, al cărei copil a murit în acesta zile. Adresa se poate afla la administrația „Foi Poporului”. 1135

Pentru negustori.

Să face cunoscut prin aceasta, că să află de dat în chirie un local pentru prăvălie, lângă acesta o casă cu 2 încăperi în nemijlocita apropiere a localului meu de cărciumă, fiind situate la cea mai bună poziție din comuna **Daia** (Oláhdálya), posta Szászsebes. Doritorul de a închiria aceste poate aranja prăvălie singur, sau fiind companist cu subscrisul, mai întreprinzând în comună și alte afaceri de câștig. **Simion Ispas**, proprietar. 1093

Moară cu aburi

aranjată complet, cu două părechi de petri, mașină de aburi jumătate stabilă, sistem Höcker 15,5⁰ metri loc pentru încălzit, 7 atm. presiune, probată și în stare foarte bună, e de vânzare pe lângă un preț foarte ieftin. Mașina de aburi se poate vinde eventual și singură. Amănunte se pot afla la **Ioan Schieb**, birou tehnic în Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 8. 1130

O casă

cu prăvălie și cărcimă rentabilă cu licență de beuturi, tabac, sare și timbre în comuna **Cioara inferioară** (Alsocsora), comit. Alba inferioară, din cauza altei întreprinderi e de închiriat cu un preț moderat pe timp de 5—10 ani, eventual să vinde din mână liberă. Casa constă din odaia de cărcimă și alta pentru prăvălie, 3 odăi de locuit, grajd, fântână, grădină, ghețar etc. În comună sunt 500 numeri de casă e post de jandarmi, notariat și agentură postală, stațiune de iren la Tatârlău lângă Vințul de jos (Alvincz). Reflectanții au a să adresa la **Mendel Armin** în Alsocsora cel mult până la sfârșitul lunii Iulie, de unde vor primi informațiunile necesare. 1107

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului” unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindenea din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singurate sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația

„FOII POPORULUI”

Maseriță

(masagiu și nu moașe), pentru grăsimea trupului la bărbați, și lucirea obrazului la femei, în locuința proprie s'au la mușterii acasă, se recomandă **Maria Șionean**, Sibiu, strada Maria (Mariagasse) Nr. 5. 1128

Casă cu atelier

potrivit pentru ferărie sau altă meserie e de vânzare din mână liberă în Sibiu, Târgul vitelor Nr. 4 b (Viehmarkt-Platz). 1142

Covrigărie de vânzare.

În comuna mare **Săliște** (comitatul Sibiu) se află de vânzare o covrigărie foarte rentabilă și cu mușterii buni. Amănunte se pot afla dela **Johann Sturm**, covrigar în Sibiu, strada Urezului Nr. 17. 1120

Cucuruz bun

și fasole cu vagonul, precum și mai puțin, se află de vânzare pe lângă preț ieftin la **Sigmund Felter** în Sibiu, strada Cisanădiei Nr. 55. 1124

Banca industrială ungară-boemă

societate pe acții Budapesta V., Sas-utca Nr. 27

caută pentru secția de lozuri, pe lângă proviziuna corăspunzătoare, agenți harnici, cari în timpul lor liber ar dori a se ocupa cu plasarea pe rate lunare a diferitelor lozuri. Toate informațiunile se pot căpăta dela institutul susnumit. 1143

Onorate domnule!

Cunoscând multe lipsuri ale publicului românesc din provincie, am deschis în Budapesta un

Birou de informații și agentură românească.

Dau orice informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Esoperez rezolvarea grabnică a diferitelor rugări făcute către oricare ministru, Curie, ori alt oficiu. În cauze de licențe, de căsătorie și alte drepturi esoperez rezolvare în cel mai scurt timp posibil.

• Prin mine se pot comanda pe credit în rate de 5-6 ani cu prețuri ieftine oricare sistem de motoare de benzină, ori de oțel brut ori de gaze. Tot felul de mașini de trăierat, tot felul de mori cu petri fine și motoare trainice, tot felul de automobile, pompe și ferestrele și alte rezizite economice. Toate acestea vor fi garantate pe mai multă vreme și vor fi cumpărate dela cele mai vestite fabrici, — deci din mână primă, — și nu dela agenturi jidovești. Zilnic primesc plângeri dela țărani români, cari cumpărând mașini dela agenți, au fost înșelați, căci neștiind țărani români ungurește, au înscălit contracte a căror conținut nu l-au cunoscut. Planul meu este ca să-i scutesc pe ai noștri de șarlataniile jidovilor și să-i scap de procese. — Il sfătuiesc deci pe fieștecare Român doritor să-și cumpere ceva să-mi scrie ca să merg eu la dânsul ori să vină dânsul la mine să ne înțelegem, — iară de agenți jidovi să se teamă ca de foc, și să-i scoată afară din casele sale.

• Esoperez dela băncile mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare de 20-50 ani cu procente mici și mijlocesc vânzări și cumpărări de moșii și păduri mari.

Cumpăr grâu, cucuruz, ovăș, boi, oi și porci. Tot felul de poame și legume, — cu un cuvânt tot ce are Românul de vânzare.

Caut agenți români pentru părțile locuite de români.

Pentru serviciul meu îmi plătiți o taxă după învoială. Cu stimă 627

L. OLARIU

Budapest II. Margit körút 11
lângă podul Margithid.

Beutură escelentă și cu gust bun care produce sânge. — Recomandă de medici contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescență. Influențează producerea sângelui, întărind mușchi și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3-50, una mică Cor. 2—. Se capătă în toate apotecele. 501

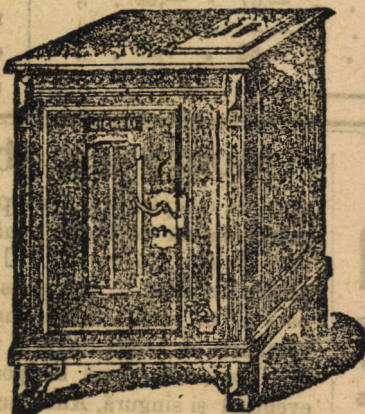
Depozitul principal la:
GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu.

Casele

din Sibiu, strada Turnului (Saggasse) Nr. 50 și strada Wagner (Wagner gasse) Nr. 1 dimpreună cu grădina, precum și Hotelul Mihailu din strada Turnului Nr. 11 sunt de vânzare din mână liberă. Amănunte la Ioan Mihailu, proprietarul caselor, Sibiu strada Wagner Nr. 1. 1042 1—

Moară de vânzare

se află în Racovița (Oltárkovieza) din comitatul Sibiiului. Moara e așezată la o poziție bună, e mânăta cu motor de benzin pe 16 puteri de cal, are două pietri și cilindru de cernut făină, de asemenea și pământ propriu. Prețul după învoială. Doritorii să se adreseze la proprietarul morii Dumitru Bres în Sadu (Czód) Nr. 234, u. p. Cisdădie (Nagydisznod). 1137

Dulapuri pentru gheață

Cea mai ieftină execuție în formă de geamantano
K 30—

în formă de dulapuri după mărime
dela K 46— până la K 420—

Mașini pentru zdrobitul gheței
Mașini pentru pregătirea înghețatelor
Mașini pentru pregătirea untului
Dulapuri pentru furt și oale pentru
dulapuri de furt 1040

Dulapuri pentru corne

Mașini pentru copt

Mașini majonaise

Mașini pentru tăiat salamă și alte
carnuri

Liste de prețuri se trimit la dorință

CAROL F. JICKELI
Sibiu și Alba-Iulia •

Cetiți și vă mirați! De necrezut!

600 bucăți numai Kor. 3 80

Un cias aurit minunat precision Anker, ce merge 36 ore regulat, dimpreună cu un lanț, pe lângă 3 ani garanție, 1 cravată modernă de mătăsă, 3 buc. batiste fine, 1 inel pentru domni cu imitație de peatră scumpă, 1 spiț pentru țigarete cu peatră scumpă, 1 broșă de dame (moutate), 1 oglindă de buzunar frumoasă, 1 portmoneu de piele, 1 briceag elegant, 1 păreche de bumbi de manjete, 3 bumbi pentru cămăși la piept, aur double cu patent, 1 a bum cu 36 ilustrate foarte frumoase, 5 obiecte de ris și petreceri pentru tineri și bătrâni, 1 carte pentru compus scrisori, 20 obiecte de corespondență și încă 500 diferite obiecte folositoare, cari sunt neapărat de lipsă în casă. Toate la oaltă cu cias cu tot, care singur e vrednic prețul acela, costă numai Kor. 3-80. — Trimiterea se face cu rambursă prin

Wlener-Warenhaus
F. Windisch, Krakau, Nr. 2 12.

NB. Ce nu convine, se retrimite banii.

CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) ÎN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește depuneri spre fructificare cu **5** și **5 1/2 %**

după mărimea sumei și termenul de abdicere. Darea de interese o plătește institutul. :::::

Direcțiunea

În arândă

pe mai mulți ani se dau 500 jughere catastrale; dintre cari 400 jug. arător și pășune, 100 jug. rât și fânaț, cu preț moderat. Foarte acomodat pentru ținerii vitelor, fiind eschisă călbăgirea acelor, iar iernatul fiind asigurat cu escelentul fân ce să capătă din cele 100 jug. rât și fânaț. Apă destulă. Instalație pentru fătutul oilor. Reflectanții să se adreseze direct la proprietariul: Ferenczy Lajos, mare proprietar în Borsa-Uffalu (Kolozs megye). 1103

Un practicant

din familie bună, absolvent de 2-3 clase gimnaziale, reale sau civile, și care posedă limba germană sau maghiară, se primește în prăvălia de manufactură, țecănie și ferărie a firmei Nicolae Răchitan în Săsciori (Szászcsor, Szebenmegye). 1112

Atențiune!

50,000 părechi de ghețe

4 părechi de ghețe numai cor. 9—

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost îndințat a cheltui o mare cantitate de ghețe adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecăruia 2 părechi ghețe cu șinoare, pentru domni și 2 părechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 părechile costă numai K 9—. Trimiterea per rambursă

S. LUSTIG, export de ghețe

Neu-Sandez, 54/p, Austria

Schimbul e admis sau banii retour.

Pentru ceice
vin la Sibiu

Aviz!

Pentru ceice
vin la Sibiu

Subscrisul aduc la cunoștința onoratului public, din comunele din jurul Sibiiului, că am preluat

Cârcima din Sibiu, Poarta Cisdădiei Nr. 3 fostă mai nainte a lui Klein,

și mă vîu strădui în cea mai mare măsură a mulțumii pe toți, cari mă vor cerceta. Îndeosebi sunt o seamă de oameni de-ai noștri de prin comunele dimprejur, cari au o bună ocazie a trage la mine, când vin la Sibiu, fie singuri sau cu căruțele și cară cu vite

Mâncări și beuturi bune, ieftine și curate

Rugându-mă de binevoitorul sprijin, semnez

1067

cu toată stima

TRAIAN MARIAN

== Berea albă și neagră din ==

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la oraș cât și la sate

Că berea o noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu

Prima neguțatorie mare de vinuri Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“

SPECIALITĂȚI:
Țuică veritabilă, fierbere
proprie și Romuri lamaica
direct importate.

Fabrică de liche-
ruri și ferbătorie
de rachiuri o o o
Mare neguțatorie
de rachiuri de o
Drojdii, Trevere și
Prune o o o o o

500.000 de pași

poate umbla cu așa o păreche de pa-
puci sau cizme, cari sunt cumpărate din
atelierul meu sau sunt provăzute cu
numele **GEORGE LIMPEDE**

Gratıs reparez orice încălță-
minte soco-
tind dela cumpărare 3 luni, dacă în
acest timp e de lipsă ceva
reparare. 500

GEORGE LIMPEDE
SIBIU
Piața Brânzei Nr. 9

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI. W.

(odinoară Societatea curelărilor)

Strada Cîsnădiei 45 — SIBIU — Heltauergasse 45

Magazin foarte bogat în
articole pentru căro-
tat, călărit, vânat,
sport și voiaj, po-
clăzi și procovă-
turi, portmonee și
bretele solide și

alte articole de ga-
lanterie cu prețurile
cele mai moderate. Cu-
rele de mașini, cu-
rele de cusut și le-
gat, Sky (vârzobi)
permanent în deposit.

Toate articolele din brânșele numite și reparatura lor se execută
prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.
— Comande prin poștă se efectuează prompt și conștientios —

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soierile
cele mai ieftine până la cele mai fine, coperi-
toare (țoluri) de cai și cofere de călătorie. 62

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania“

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)

recomandă încheierea de

asigurări pe viață în cele mai cunoscute condiții
de polițe (pentru învățători
confesionali și preoți români avantajii deosebite).

Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3% —	Asigurări mixte cu solvirea ne- condiționat de două ori a capit.
Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig.	Asigurări de foc deasemeni cu premii foarte ieftine!

Asigurări de foc deasemeni cu premii foarte
ieftine!

Dela fondarea „Transsilvaniei“, sau plătit prin acest institut:

Capitale asigurate pe viață	K	5.458.689-43
Pagube de incendiu		5.456.645-67
În total a fost la Transsil- (asig. pe viață		11.740.710-—
vania la 31 Dec. 1912 (asig. de foc		133.667.241-—
Capital de fondare și rezerve		2.603.400-—

Informațiuni și prospecte sî dau în orice moment gratuit

la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori), cari au legături bune la oraș
și în provincie, sî primesc la serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

Peronospora, Oidium și alte boale, ce se ivesc în vii și la pomi, —
îngălbenind și uscând frunza etc. — au de urmărire, că fac grozav de mari
pagube în grădinile de pomi, ba de multe ori nimicesc întreaga recolta.

Un priceput proprietar de vii și cultivător de pomi

nu se lasă ademenit prin reclamele, ce se fac în cele multe ziare, ci folo-
sește numai acel mijloc, care a fost probat și aflat de cel mai bun. —
Mijlocul contra Peronosporei, cu numele „Cucasa“, a fost folosit și pro-
bat în anii 1908, 1910, 1911 și 1912, de cele mai renumite pepinării,
școli economice de stat și stațiuni speciale în Austro-Ungaria, Germa-
nia, Franța, Svițera etc., precum și de mulți proprietari de vii și grădini
cu pomi. Mii de atestate de recunoștință. De aceea

stropiți cu „Cucasa“.

1031

Simplu, ieftin pentru folosit, descompunere clară, nici o astupare a țerii,
cea mai mare durabilitate, se lipește perfect, efect mare, stropire potri-
vită preste tot locul. Patentat în 14 state. Dr. L. C. Marquart, chem.
Fabrik în Viena X. Beuel & Klein în Bordeaux. Premiat la 21 expoziții.
Medalii de aur și de argint.

Reprezentanță și depozit pentru Transilvania:

Carl F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

□ Prospecte și informații se dau gratis. □

O mașină pentru soda

puțin folosită, aranjată complet, e de vânzare avantajos la doamna
Morariu în Veștem.

Nu uita

stimate cetitor, — la comande
sau tot felul de alte cum-
părări făcute în urma unui
inserat cetit în foaia noastră,
— a aminti și spune, că de-
spre lucrurile comandate sau
cumpărate ai cetit în inseratul
din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta
la răspândirea și lăfșirea foii
noastre, iar pe altă parte vei
fi servit de grabă, fără ca acea-
sta să te coste ceva mai mult.

Renum universal

are ciasul de buzunar marca
„Sirena“, 14 cor. aur ame-
rican double, anker-remontoir
ce merge 36 de oare. Prin
cumpărarea întregii produ-
ceri din aceste ciasuri, mă
aflu singur în poziție a putea
oferi pentru prețul grozav de
ieftin de 4 cor. 90 bani a-
cest cias, care posedă un me-
chanism prima elvețian, astfel

ca nici nu se poate deosebi de nu cias deaur, ce
costă 100 cor. Pentru mersul regulat garantez 5 ani.
1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucăți 9 cor.
50 bani. Mai departe oferez un cias Gloria, de ar-
gint, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La orica-
re cias se alătură în cinste un lanț elegant aurit.
Nu e nici un risc. Schimbarea e permisă sau se
dau banii înapoi. Tăimțirea cu rambursă prin 1085

S. KOHANE, export de ciasuri
Krakau. Sebastiangasse Nr. 15.

e cea mai bună bere transilvăneană!

Croitori și manufacturiști cereți

când eventual ai avea lipsă, ofertele mele foarte ieftine pentru resturi și părți de tot felul de stofe pentru haine și cuptușeli dela FR. PECH, Weberi in Bad-Belehrad, Böhmen, Austria. Se caută și reprezentanți harnici! 1117

Atențiune!

50,000 părechi de ghețe.
4 părechi de ghețe numai cor. 9—

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost îndemnat a cheltui o mare cantitate de ghețe adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecare 2 părechi ghețe cu sinoare, pentru domni și 2 părechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galosată, cu talpă bătută cu onice, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 părechile costă numai K 9— Trimiteră per rambursă.

S. URBACH, export de ghețe
Krakau, Austria Nr. 1013.

Schimbul e admis sau baviu retour.

Crema Margit

care se produce prin apotecarul din ARAD KOLOMAN de FÖLDES este cea mai bună pomadă pentru obraz, pe care în 2—3 zile îl face frumos și întinerit.

Crema Margit e singurul mijloc contra pistrișilor, petelor de ilcat, zgrăbunțelor, miteserilor etc.

Crema Margit e mijloc nelintrețut contra roșetii pielii, a mânilor și feței, precum și contra arșii soarelui.

Crema Margit produce un efect deosebit prin aceea, că dacă ungem cu ea obrazul, în decurs de 2—3 zile fața obrazului se curăță de pistriș și petele de ficat.

Crema Margit e absolut nevătmătoare și fără unsoare, fața nu scâlpește, de aceea această cremă se poate folosi și ziua. Prețul unui borcan mare de Crema Margit a lui Földes costă 2 cor., un borcan mic 1 cor.

Pudră Margit albă, roșă sau crem cor. 120.

Săpun Margit pro bucată 70 bani.

Numai atunci veritabil, dacă fiecare cutie poartă inscripția FÖLDES KELEMEN apotecar în Arad. A se păzi de imitațiuni!

Se capătă în SIBIU la: Karl Frisch, farmacie, Guido Fabritius, farmacie, Gustav Meitzer, prăvălie de săpunuri, Parfumeria Meitzer, I. C. Molnar, farmacie, Karl Morscher drogerie, Karl Müller drogerie, Karl Pischel, drogerie, în Agnita: Wilhelm Frölich farmacie, în Sighișoara: A. W. Lingner, farmacie, în Medias: Josef Obert, farmacie 1021

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

CFJ

Insignii pentru

coase

Insignii pentru

nicovale și ciocane

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată C. 160 160 160 2— 2—

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă schimb orice coasă provăzută cu semnul CFJ care nu ar corespunde, chiar și atunci când ea a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute. La cumpărare de 10 bucăți să dea o bucată pe deasupra!

Fig. 1 2 3 Nicovale pentru coase
Forma Fig. 1 2 3
1 bucată C. —80 —80 —80
Fig. 4 simple dublu
1 bucată C. —16 —40
Fig. 5 250 300 6 300 7 300 grame
1 b. C. —70 —80 —85 —85

Nicovalele și ciocanele pentru coase să vând fiecare bucată sub garanție. Fiecare bucată, care s'ar dovedi de prea tare sau prea moale să schimbă.

Tlitoare pentru cuți de coase, emailate
1 bucată C. —42
Tlitoare 1 bucată C. —40

Cuți de coase dela 10 filieri în sus în asortiment bogat. Cuți de Bergamo albastre-negre insignul CFJ 1 bucată C. —80. Coade de coase, pentru coase din cereale 1 bucată C. —90. Greble de fer pentru coase de cereale de șirofat pe coade simple de coase de lemn, 1 bucată C. 130. 1024

Aceste coase cu insignul CFJ și unelte de bătut coasa garantate să mai afli la următoarele firme: Agărbiciu: Johann Schuller. Agnita: Brüder Gunne-Fillate, Johann K. Schuller, Friedrich Essigmann. Alba-Iulia: Carol F. Jickeli. Alțina: Johann Jasch. Apoldul-mare: And. Glatz, W. Roth, And. Eder. Avrigh: Gustav A. Reschner, Victor Graef, Ioan Schitea. Boleaciu: Martin Wilesch. Bradu: Fritz Kisch. Cața: Regine Buchholzer. Cârța: Moritz Lesmann. Cincul-mare: Daniel G. Andree. Cincul-mic: Johann Kauffmann. Cislădie: Michael Mathias, Consumverein, Johann Mesch. Cristian: J. G. Connert. Dobârca: Thomas Bachmann, Simon Zeck. Făgăraș: Karl König. Frăuța: Josef Schuster. Gurariulul: Ioan Tristiu, Jacob Tristiu. Gârbova: Ioan Dragomir, Thomas Mint, Johann Thiess. Hașag: Daniel Ungar. Husasău: Michael Simonis, Friedrich Grail. Jidveiu: Johann Orendi, Samuel Wachsmann. Kálnic: Nicolae Apolzan, Paul Batzoni. Kirchberg: Friedrich Essigmann. Loamnăș: Moritz Klein. Mereurea: Karl Kabdebo, Hermann Loew. Noerich: Alfred Römer, Georg Buchholtzer. Nou-romănesc: Arnold Lesmann. Ocna-Sibiului: Avram Savu, Stoia Ioan Precup. O-Kărtișoara: Ioan Scorobetu. Orlat: Simion Lolo, George Baciu. Poiana: Ioan Bozdog. Richisdorf: Andreas Nemenz. Reginar: Dobra Albu, Irimie Dancăș, Coman N. Drocu, Bucur Tincu, Ruși Ioan Popovici. Săsașu: Anna Stenulec. Săliște: Dumitru Roșca Capitanu, Ioan D. Bărsan. Sebeșul-săseș: Johann T. Grass. Șeica-mare: Julius Everth, S. G. Thell, Wilhelm Rosenstein. Șeica-mică: Johann Brantsch. Selimbăr: Irimie Milea. Șorostin: Elekes Lajos, Nicolae Iltu. Șona: Josef Graef jun. Șomărtin: Franz Seibal, Samuel Schmidt. Streza-Cărtișoara: Ioan Stopu. Sadu: Ilie Șandru, Constantin Barbu. Slimnic: Johann Halmen, Thomas Zimmermann. Tilișca: Vasile Juga. Vurpăr: Bernhard Deutsch.

„Compagnie Generale Transatlantique“

Linia Franceză Linie regulată directă de vapoare reperi =
Havre—Newyork și Canada

prestă Basel (Elveția) și Paris

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-tér 15

Telefon: József 14—97

MOTOARE de BENZIN

pentru întreprinderi industriale și economice e bine a cumpăra dela o fabrică de motoare sau prin un om de fach, care apoi stă totdeauna la îndemână, când s'ar întâmpla ceva piedică la motor, de aceea nu e potrivit a cumpăra dela agenți, cărora lucrul de căpetenie le este venitul, ce-l au ei în urma vânzării, iar celelalte urmări nu-i privește. — Cine dorește a cumpăra vr'un motor să se adreseze cu încredere la

fabrica de motoare FERD. SALLER

SIBIU—NAGYSZEBEN, Strada Franciscanilor Nr. 6

unde prețurile sunt cu 30%, mai ieftine ca ori unde. — Se primesc și execută tot felul de reparaturi și schimbări în construcție

Multe scrisori de recunoștință

960

Specialitate

Coarnele delicate

ale lui WILHELM NIEDERMAIER
se recomandă oricărei persoane cu gust bun

Se afli de vânzare la:

Rudolf Mühlsteffen, Str. Cislădiei Nr 29

Carl & J. Spengler, Piața mare Nr. 31

1104

Ocazie foarte potrivită

la prăvălia de încălțăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie“
Sibiu, strada Ocnei Nr. 7

pe lângă prețuri ieftine.

Tot felul de ghețe, în orice anotimp, cu prețuri de reclamă.

Prețuri:

Ghețe în Chevreaux, Box sau Kalv:
Pentru copii, mărimea . . . 20—25 = K 3—4
„ „ „ „ . . . 26—28 = „ 4—5
„ „ „ „ . . . 29—34 = „ 5—7
„ „ „ „ . . . 35—39 = „ 7—9
Păpuși de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv . . . 4—14
Ghețe înalte pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv . . . 8—14
Ghețe de lucru pentru domni, țari, esecute în Kalv sau piele de vichs . . 7—

Ghețe în Chevreaux sau Box:
Ghețe pentru domni cu gumi sau băleci K 950
„ „ „ „ „ bumbi sau ideal . . . 10—
„ „ „ „ „ Kobsak . . . 14—
„ „ „ „ „ Ostaria . . . 12—
„ „ „ „ „ formă americană . . . 13—
„ „ „ „ „ formă americană, cu bumbi și băleci . . . 10—
Ghețe pentru domni, piele Antilope în toate colorile . . . 20—

Mare alegere în:

cisme pentru copii și domni

Camasi cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 cor.

În duminici și sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

Filiala băncii comerciale ungară din Pesta

Centrala în Budapesta

Iniințată
la anul
1841

Capital societar și rezerve
172 milioane coroane

SIBIU, Piața mare Nr. 2

Capital societar și rezerve
172 milioane coroane

La începutul sezonului de călătorie se recomandă ca hârtiile de valoare, obiectele de preț, bijuteriile, polițele de asigurare înainte de a pleca în călătorie ori-cine să le depună la bancă în cari se închiriază partidelor, numai pentru timpul de vară, cu dreptul de a și-le încuia însuși — pe lângă condițiile cele mai ieftine

Safe de depozite,

Scrisori de credit

se dau pentru toate piețele și orașele din țară sau din străinătate

Tot felul de bani străini să schimbă foarte culant

Depuneri spre fructificare fără abdicere

se primesc pe lângă cele mai favorabile procente de dobândă. Interesele se capitalizează la fiecare jumătate de an. Darea o plătește institutul din al său.

Se îngrijesc tot felul de transacțiuni de bancă și se dau cu plăcere orice informații dorite.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă îndeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”. Informații să dau și comande să primesc la administrația „FOII POPORULUI”.

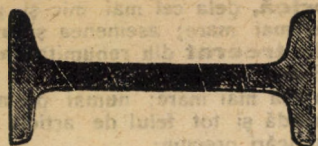
Atențiune

50,000 perechi de ghetă!
4 perechi de ghetă numai Cor. 8.—
Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici mari, am fost însărcinat a vinde o mare cantitate de ghetă adânc sub prețul de fabricare. De aceea eu vând ori și cui 2 perechi de ghetă cu șinoare pentru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșate, cu capă, cu talpa bătută tare cu cui, fașonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimea după măsură. Toate 4 perechile costă numai Cor. 8.— Esedare cu rambursă.
C. WIENER, export de ghetă,
Krakau, Nr. 108.
Schimbul e admis și banii retour.

Vinuri escelente

se află de vânzare pe lângă cele mai ieftine prețuri la prăvălia mare de vinuri
J. Schultz SIBIU,
Berggasse 2
(colțul stradei Șaguna) Telefon Nr. 235

Pentru zidiri

Traverse

și tot felul de

materiale pentru zidiri

Noutate: 1039

„Biber“ ca tencuială iselată ce se folosește la pereți umezi.

Carol F. Jickeli
Sibiu și Alba-Iulia.

Nu-i reclamă — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

Haine pentru domni, dame
= băieți, fete și copii =
bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame

Mare alegere!
Prețuri fără
concurență!

Cel mai mare
depozit
de blănării!

Strada Cisnădiei, Palatul comandai de corp.

Balsamul apote carului A. Thierry

Allein echter Balsam
aus der Schutzensel-Apothek des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

e un mijloc neîntrecut la boale de plămâni și de piept, moderează catarul, oprește flegma, ușurează durerile tusei. Are efect excelent la aprindere de gât, răgușeală și la boale de gât, friguri, îndeosebi sgăriuri în stomac și colică. Vindecă boalele genitale și hemoroide, curăță răunchii și întărește apetitul și mistuirea. Servește tare bine contra durerilor de dinți, a dinților găunoși, contra mirosului de gură și alte boale de dinți și de gură, încetează mirosul provenit din gură sau stomac. Mijloc bun contra limbricilor. Vindecă tot felul de rani, orbanți, beșici provenite din ferbințeli, buboale, buburze, rani provenite din arsură, membre degerate, sgrăbunțe, bube ce-au eșit pe piele, dureri de urechi etc. Să nu lipsească din nici o familie, îndeosebi când bantue epidemii de influență, holeră și alte epidemii. Scrie la: 1072
A. Thierry, apotecă la Îngerul păzitor în Pregrada bei Rohitsch 12 sticle mici sau 6 sticle mari sau 1 sticlă mare specială cor. 5-60. La comande mai mari e prețul mult mai ieftin!

Singura veritabilă

Alifie-Centifolia a lui Thierry

împiedecă și oprește înveninarea sângelui. Face de prisos operațiile.

Se folosește: la femei cari lăptează, la pornirea laptelui, împotriva im-petritii peptului, la orbanți, inflamație de picioare sau de os, rani, picioare umilate și la mănecarea osului; apoi la răniri de sabie, împunsături, împușcături, tăieturi și sdruncinări, precum și la înlăturarea din corp a obiectelor străine, ca: sticlă, tanduri, pietriș, alicie, spini etc., la tot felul de umflături rani, carbunc, chiar și la cancer (rac); la negei pe mâni sau la picioare, beșici, rani la picioare, rani de arsură, la slăbire provenită din zăcut mult, beșici de sânge, curgeri de urechi etc. etc. 2 cutii costă K 3-60, pe lângă trimiterea înainte a banilor sau cu rambursă. Se capătă la apotecarul Török Jozsef în Budapesta și în cele mai multe apotece din țară. En gros se află la drogierile: Thalmayer și Seitz, Erezii Hochmeister și Frații Radanovits în Budapesta. Unde nu e depozit să se comande direct dela:

A. THIERRY, Apoteca la în-gerul păzitor în **PREGRADA** (lângă Rohits-Sauerbrunn).

Față tină, juvenilă, tran-dafirie și curată =
poate avea în timpul cel mai scurt, cine folosește renumita
alifie pentru față și săpunul
lui **Goldstern de Vukovár**

Prețul 1 coroaă bucata

Producător: Apotecarul **KIRCHBAUM**
Vukovár Nr. 26 (Slavonia) 1071

HOTEL MIHAIU

stațiunea tram-vaiului electric

SIBIU, str. Turnului (Saggasse) 11

Telefon 191 în apropierea nemijlocită Telefon 191
= de centrul orașului =

Odăi renovate de nou — Bucătărie excelentă
Bere foarte bună și vinuri curate — Bil-ard nou
Serviciu conștiențios Z-lnic muzică

Restaurațiune
și Cafenea

Hotelier
Fritz Markus

La „Croitoria universală“
I. PETRAȘCU
SIBIIU
 Strada Cisnădiei Nr. 30
 TELEFON Nr. 172

PREMIAT:
 Expoziția Internațională de modă — Paris 1911 — Grand Prix și medalia de aur
 Expoziția universală din Roma 1911 — Grand Premio și medalia de aur

Aduc la cunoștință on. public, că în atelierul meu de primul rang, primesc și execut tot felul de haine, atât civile cât și militare, precum reverenzi pentru preoți. — Pe mușterii din provincie, cari voesc a-și comanda haine, când sosesc la Sibiu, îi rog să mă cerceteze îndată dimineața, ca apoi încă în decursul zilei să poată și proba hainele în caz de lipsă.

Pentru sezonul de primăvară și vară tocmai acum mi-a sosit o mare alegere de stoffe engleze și indigene. Croială cu gust și după ultima modă, garantând pentru orice lucru. — Brăuri preotești negre, vinete și roșu se pot comanda și cu poșta.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate. — Sprijiniți industria română!

Telefon Nr. 47 cu legătură la înțeleg. contabilului.

Telefon Nr. 47 cu legătură la înțeleg. contabilului.

Mobile moderne.
 În toate stilurile, cea mai solidă executare pe lângă garanță recomandă

EMIL PETRUȚIU
 fabrică de mobile
SIBIU, Str. Sării (Salzgasse) 37

Expoziție de mobilă zilnic deschisă, fără silă de cumpărare.

Primesc și execut toate lucrările de lipsă la biserici nouă și vechi.

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188

Postsparcassa ung. 29.349

Banca generală de asigurare

societate pe acții în Sibiu — Nagyszeben

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**
 directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“

Banca generală de asigurare

face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijloace: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinel. Toate aceste asigurări BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaiți de încredere ai societății. — Prospecte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat

Persoanele cunoscute ca vizitatori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății

BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE

dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare. Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

Banca generală de asigurare
 Sibiu-Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“

Mare atențiune!!

SAM. WAGNER

Prima turnătorie de fer Sibiană

Fabrică de mașini agricole
 Atelier de mori și prăvălie de fer

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul său asortiment de tot felul de motoare dela prima fabrică, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și mașini de treierat din renumita fabrică Hofherr dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Beocin, Traverse, Trestie, Carton câtrănit pentru învâlit, Pânză de sârmă pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase.

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita în prima linie aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientios.

Ferți-vă stimăți agricultori a nu cumpăra imitații și vă ferți de escroci.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați
 SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
 recomandă p. t. publicului cele mai nune stoffe de primăvară și vară în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de uniformă, după prescripțiile croitorii cea mai nouă.

Hagerbräu

FRAȚII HAGER

= Bererie în Sibiu =

recomandă escelețele și durabilele
 Beri pentru export

Bere albă Lager
 și
Bere Bock

Serviciu cu prețuri moderate!!

Hagerbräu